పావులూరి గణితము

శుభమస్తు   భాగహారం.

అందు ప్రథమ గుణహారం పరికర్మ గుణకారంబు చెప్పిన కనంతరంబు ద్వితీయ భాగహారంబు చెప్పెద నది యెట్లనిన

క॥ అంతముగ జ్ఞ . . . .
ందను మరి భాగహార
బృంద సదృశాపవర్తన
మందిన మిగిలి యెల్ల భాగహార ఫలంబుల్
సమరాశి నధిక రాశిని
సమముగ గుణితంబు చేసి స్వర్ణము కలిపిన్
తెలి దింటి తొంటి లబ్ధము
కేమరుగ నూహించి మిగల కలంచవయు గాంగన్॥

ధనము విభజించు పట్లను
గుణితమునకు ధనము మీఁద కలంచెంచైన్
జనుము ప్రాలి లబ్ధముతో
కలనకలని . . . ట్ట్లు కలను ముహా
ధనమధికముగా మిగిలిన
గలిసి పై యెటకట్లంబు ~~[illegible]~~ ధనము కలంచెంచైనన్
వెనుకటి యెక్కటము ద్వైకలిని
గుణాకార భాగహారము సంద్యక్॥

ధరగుణకముపై చిత్రమౌ చిత్రములు
జరిగిన ధనమెల్ల చిత్రములు చేసి క్రమం
బరసి భజింప గలబ్ధము
నెరపాలికి వెళ్ళు ... నీరజనాభా ॥

సీ॥ భువితొలన ... గుణకములపై
పాంతికెల్ వీసముల్ బరగు కాను
తోతేరని విక్రముమెఱిఁయ గుణకంబు
తెఖ్ఖులన్ని యుంచి రళించి దాను గెలకి
రాశి భజియింప పెలసిన లబ్ధముల్
పాంతికెలకు నాల్గు పాళ్ళు వీస-
ములకు ... కాసు: కుల నరువది-
నాలుగు భాగముల్ వరుసతోడ
హెచ్చ గూడిన లబ్ధంబు వచ్చు నెరకు
పంక్తులవి యుంచి కట
నఖిల గణితార్థ విరచనా విశేష మతులు
ప్రబలి చెలియంగ తగినట్లు గణకులారా ॥

క॥ ఎనిమిది వేలు నూర్లరును
తొంబదియు రెండు హొమంబులచే
కెంప నరువది నల్వురకును
ఘనముగ పంచెక నికెంత గణిత విధిజ్ఞా॥ పై. వ ౧౭౨ కుటుం.

హంతమగుగ స... వింశతి

శతములచే మెరసిత కనక సింహాసన కృతి ధనిక్

ప్రతిగా ముప్పదియెద్వర

కలిశయములగ సెన్న మెరసి కవిగా ....

- - - .

సిధి జలనిధి తారకాంబర

విధి పరిమితి కనకరాశి విభజించిన చో

విధి గిరి భాగరు లైనను

- - - - . కనిపాలు పురు తెన్నియగున్

పైద్ద ౧౦౩౮౯ గుణాకం ౭౦ లబ్ధం ౧౩౧

శశి పయోధి ~~[illegible]~~ చంద్ర జలధి శశాంకుల

సంఖ్య .... తెచ్చి యొకర హితము

- - - - . యొనమంత్రు చెలుకున్న

ఏక భాను సంఖ్య క్రింత వచ్చును

పైద్ద ౧౮౧౮౧ గు ౭౯౭౧౭౯ .

. . . . . గుణాపరిమిత

కనకసంఖ్య పద్య కర్త లబ్ధ

యీ మ్ము గాన దెచ్చి తెలిమ్ము (మంత్రు చొకెలన్న

ఏక భాగ సంఖ్య కెంత వచ్చు

పైద్ద ౩౬౭౬౧ గు ౬౯ లబ్ధం౭౯

తురగేందు రామ శశి గుణా

పరిమిత ముఖ మగణజులధి వా... సువిర

స్థైర చెర మప్పు దితె॥ మ్యుం

త్ర్యరయుంగా నందెుకని భాగమది యెంత యగున్॥

పై ద్యు ౩౧౩౧౭ గుణ లబ్ధం ౮౦౩ ॥

ప్యుర ... జగతి వసు తొాంచన

మరి ..... గు మగణలు శరాల భవంబులకున్

చరగ పదమూటటి కర్పిన

విరచించిన దెన్ని యెుక వెశ్యంబునకున్॥

పై॥ ౨౩౪౮౩ గుణి ౧౩ ల ౧౬౧

చంద్ర సోమ వహ్ని జలనిధి శశి..ప...

భూతగతి గుణేక్షు శరరశ్మి

సంఖ్య సోమ చయము శశి వేద గతి సంఖ్య

పాలు సొనగవచ్చు భాగ మెంత

౧౨౩౪ ... గు. ౪౪౧ లబ్ధం ౨౭౬౬౪౬౮౧ ॥

నీరజపు రస గుణములు

వారిజభవ శశులు కల యువరుసను పంపన్

ధీరత నెుకళకి .....

ములు సొమ్మగ మాకున్॥

పై॥ ౩౬౧ గుణకం ౧౬ లబ్ధం ౧౬

శ్రీ

జలధి నయన గతి కర రస సలలిత
శర నవ యుగాగ్ని శైల శరత్తుల్
కుల గిరి గతి విధ ... తములు
చతురోత్తర శతాంశములు కెలన్ని యగున్॥

౧౮ ౨ ఠికి ౨౩౮౯౬౭౮౭౮ గుణం ౧౦౮లబ్ధం ౧౮౧౯౯-
-౨౫౭౭౦౨౩౩౧॥

వనధిక ... రాగ్ని సధి వాక్ప్రతి ... గుణాద్రి రూపముల్
ప్రమితి రసేంద్రు శూన్య నుతు పంకజ గర్భ పురాగ్ని గోత్రముల్
ధనము ఘటించి వేదకర తర్కము తొర్వద పంచు బెట్టగా
కెనగొని చెటుకర్గ యగు ... ఫునకుల్ ఫలమెద్ది యెరుంగ చెప్పు- - వరా॥

వై॥ ౨౨౮౯౬౦ ౨౬౧౨౮౨ ౯౯౩౧౭౮ గుణం ౬౭౮లబ్ధం
౧౭౮౦౩౭౧౨౩౩౯౯....౨౬॥

విధు గతి కోత్ర వేద రుతు విశ్వమతర్క శశాంక .....
మధుర రసాక్షి దంతి ఘరమం దితి హస్త నభోగ్ని శైలముల్
బుధ రుతు రామ ....ద పుష్ప వర స్వని ధాన నిషర్గముల్
కుధరన గాం వి.. ష్ట ... ఘోర కశిలీముఖు సంఖ్య కెయిగుణితగున్॥

వై॥ ౯౬౦౮౧౩ ౬౨౩౦౭౩ ౫౭ ౬౨౧ ౬౬ ౮౭౮౧ గు
౯౯౬౬౦౨౨ లబ్ధం .. ౨౭౯ .. ౫౩౬౦౧౩౩॥ యిది సారసంగ్ర
హ గణిత శాస్త్రంబునందు ద్వితీయ భాగహారం సమాప్తం॥

శ్రీ పాటూలాద్రిలక్ష్మీ నరసింహ

శుభమస్తు

అందు తృతీయ వర్గ పరికర్మ సూత్రం చెప్పెదనిన

కడమాంకము వర్గపు గుణి

విడువక రెట్టించి శేష విధి ధాంకములన్

నడిపి గుణించుచు పెంచియు

పొడుగు నిపాతిత వర్గ గ్రహింపంగన్ ॥

పైకట్టి. మొద... దశక

లెక్కలు నవ సంఖ్య దాక లెక్కించుము దం

చక్కంగాం వర్ణించిన నం

వెక్కుక్కటి వర్గ పాత మొగి నెంతయగున్ ॥

ఏకస వర్గో ఏక, ద్వయస వర్గో చాతి, త్రింగునా వర్గో నవ్వ, చాత్వన వర్గో షోడశ, పంచన వర్గో పచ్చీస, చాయన వర్గో చత్రీ, చాయన వర్గో నవ్వేతాళ, అష్టన వర్గో చౌషష్టి నవ్వన వర్గో ఏకాశీతి, సున్నన వర్గో సున్నలు, యిది వర్గపరిభాషలు. - - - -

పదియును ని....

పదియారును ముప్పదారు పంచోత్తరస-

ప్రదశకములు వేరువేరని

కదియగ వర్గించి చెప్పుము గణిత విధిజ్ఞా ॥

ఉదా॥ ౧౫।౨౫।౩౬।౪౬।౭౫ వర్గుల లబ్ధాలు ౨౨౫।౬౨౫।౨౫

౧౨౯౩ । ౪౬౭౪ ।

వసురామ తెూక సంఖ్యయు
రస శర నయన ములు చంద్ర రసవస గణముల్
వసగగ ప్రత్యేకంబిది
విసువక వర్ణించి చెప్ప వెలయగ మూకున్॥

పెట్టు ౨౩౮ / ౭౪౬ + ౮౬౬౧ లబ్ధం ౧౧౮౭౮౮ / ౬౪౪౩౬ ౭౧౨ ౭౮౯ ౧౮

సగుణేషు బాణ రస సంఖ్యయును మరి
భాను వేద వహ్ని పక్ష శశులు
వేరు వేరు గణిత విత్తంబు వర్ణించి
కన్న మాంటు ము చెప్పు సన్నుత మగు॥

పెట్టు॥ ౬౪౪౩౬। ౧౨౩౮౪౦। లబ్ధం ౮౭౯౮౬౭౯। ౧౪౭౩౯౯౦౭౪

గీ॥ మూండు వెలమిండ మున్నూటు ముప్పది
మూండనంచు గూంటి ముందు మోంద
నిలిపి వర్ణవు కులను వెలయుంగ క ... ని
సంఖ్య చెప్పు మూకు సన్నుతమగు॥

పెట్టు॥ 3333 లబ్ధం ౧౧౧౦౮౮౮౯॥

కం॥ గిరినాగ గు.. ర సంఖ్యల
శరగుణ శశి శైల ములను చక్షులు కష్టం
బరచంద్రులు ప్రత్యేకము
వరుసం గనిన వర్గ ఫలము వలసేర్పడగన్॥

పై ద్దు॥ ౬౩౮౭। ౭౨౧౧౫। ౯౩౭౬౯/౩౦౯౭౯

౧౦౪౪౪౮౪ ... ॥ —నాం స మాప్తం॥

యిదిసార సంగ్రహ గణిత శాస్త్రం బునందు తృతీయ వర్గ పరికర్మ

౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౦	యిదివర్గువు.
౧	౪	౯	౧౬	౨౫	౩౬	౪౯	౬౪	౮౧	౦.	

శుభమస్తు వర్గ మయిందు ౩. లందు చతుర్థ వర్గము-
ల పరికర్మ ణ ప్రకారం చెప్పెదనిక॥

చను వర్గ మూల మిందం

గొని తద్వి గుణములు న బాలు గొని యుగ్మము దా.

నిన .... చకృతి మూల ము ~~గొని~~

గొని తద్వి గుణి తార్థ మున గొనకృతి మూల ము గుక్॥

ఏకాది నవాంత్య ముగా

ఏకాంక ములు వర్గ వెరిగి ము ద ముశ్

జేకొని మూలము జేసిన

ప్రాకటముగ మూల పాత ఘమెంత యగుక్॥

మొకరసి వర్గ మూల ము తొ మొక, రొడ్య ణ వర్గ ~~మూల~~ ము
తెలా .... వర్గ ము తొ త్రీ, శి, షొం శం మా వర్గ ముతొ
చ్చారి , పమ్మో ... వర్గ ము తొంకి పంచ, చ(తు)స వర్గ ముతొకి

ఘ్నాక్షి, నవ్వేతాళ వర్గమూలాం సప్త, చౌషష్ఠి వర్గమూలాంల్బ్టు
ఏకాశీతి వర్గ మూలాం నవ ఘన్న.. వర్గమూలాం సన్న॥

ఉదాహరణములు

ఋతు నిధి నేత్ర శశాంకుల
రతిపతి శరములు ను నేత్ర ~~ఈ~~ రసములు వరుసన్
కృతి మయాల ము గెలని ....
మతి మాకెరగింపు తత్ప్రమాణ ఫలంబుల్॥

త్రైరష్ట్ర॥ ౧౭౬౩|౬౨౫ లబ్ధాలు ౩౬౫ ౭౫॥
రసర్తావు బాణ సాయక, రసములు. . . . .

విశ్వత మూరలన్॥

పైద్ద॥ ౬౫౫౩౬|౬౫౬౧ లబ్ధం॥
శీతకరణ నయన భూతాక్షి నేత్ర, రస ములకైన మూలనంఖ్య....
.. ధి వేద జలనిధి రసతర్క, ఘనరసంబును మెమరుగా,నవ....
పైద్ద, ౬౩౬౪౪౪౪౧|౧౭౭౧౫౬౧ లబ్ధాలు ౭౯౭౮|౧౩౩....
ఉపసమాప్తం..

౧	౪	౯	౧౬	౨౫	౩౬	౪౯	౬౪	౮౧	౦
౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౦

శుభమస్తు అవిఘ్నమస్తు.

అందు పంచమ పరిశ్ర, ణ ~~ముకకు~~ ఘనంబునకు సూత్రంబెట్లనిన

ఘనము గొని పాని వర్ణించి తెలిపిన ~~రాశి~~ మూలపు-
బంచి శేషంబు తో గుణియించి శేష-
ములర ప్రతి బెట్టి వర్ణించి యాదిహాతము
చేసి త్రిగుణించి చరించిన శేషఫలము
ఓమరగ నేకాది నవాం
త్యముగాం తెల్పిలాటి ముదంబు నప్రత్యే
కముగ ఘనము గుణితదాయు
క్రమవిధి పెరుగగ చెప్పు గణితవిధిజ్ఞా॥

ఏకస్య ఘనమ్ ఏకం, ద్వయస్యం ఘనమ్ అష్టౌ, త్రయాణాం ఘ-నమ్ సప్తవింశ, చతుర్ణాం ఘనమ్ చతుఃషష్టి, పంచానాం ఘనమ్ పంచవింశోత్తర ఏకశత, షణ్ణాం ఘనమ్ ~~షో~~ షోడశోత్తర ద్విశత, సప్తానాం ఘనమ్ త్రిచత్వారింశత్ త్రిశత, అష్టానాం ఘనమ్ ద్వాదశోత్తర పంచశత, నవానాం ఘనమ్ నవవింశోత్తర సప్తశత, శూన్యం ఘనమ్ శూన్య॥ ఈ ఉదాహరణములు॥

పదివేను యిరువదేను
విదితముగా తెంచదారు వినుము ప్పుదియా
ఉదితముగ చెప్పదేను
కదియగ గొని చెప్పు దాయు ~~గ~~ క్రల ఫలము లే॥

ఉదా॥ ౧౫ | ౧౨౫ | ౬౬ | ౩౬ | ౭౭ లబ్ధఘనం ౩౩ | ౨౫ | ~~౫~~ ౧౫౬ | ౯ |
౪౭౩౬ | ౪౬౬౫ ... | ౪౫౬౫౩౩

తగగుణా చంద్ర నయనము

మొగి తద్విగుణమున మొదనుడువర మరల

(త్రి)గుణ చతుర్గుణపంచము

మగు గుణములు ఘనమునైన నవి యెంత యగున్॥

ప్రత్యు, [illegible] లబ్ధఘనం

[illegible]

[illegible]

వినుమాట లెరువది నిమిది

వినిమిది లబిగ దొణంగి వకాంత్యముగా

చెనచున వానికి దెల్పత

ఘనసంఖ్య తెలుంగ జెప్ప గణిత విధిజ్ఞా॥

ప్రత్యు॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తోయధి గగన రసాంబర

సింధుర రంధ్ర ప్రమాణ సంఖ్యల ఘనముల్

బాయక చెంచిన తత్త్వుల

మాయుంత ఘనపదము జెప్ప మహ యెఱ్ఱయగున్॥

ప్రత్యు [illegible]

కరిశైల తరణి సాయక

శర గుణ రస కముల జన్య శైల ఘనంబుల్

గిరి వేద శాస్త్ర వహ్నులు

కరి శశి నిధులు గుణించి చెప్ప గణిత ~~[illegible]~~ విదానా॥

పెట్టు॥ ౪౬౨౮/౨౮౬౩౪/౯౩౬౮౨/లబ్ధం ౧౮౩౦౪౬౬ —

౭౪౨౪౭/౪౦౪౦౭౩౬౭౪౩౨౭౮౨౪/౨౮౨౬౮౪౭౭౦/

౪౮౮౧౬౧౦౭౩॥ గద్య యిది సారసంగ్రహ గణిత శాస్త్రంబు

నందు పంచమ పరికర్మ ఘనం సమాప్తం॥ శ్రీరామచంద్రాయనమః

శుభమస్తు

అందు షష్ఠ పరికర్మ ~~[illegible]~~ ఘనమూల సూత్రం చెప్పెదనినా॥

ఘనము నాలుము ఘని తత్త్రితి

ఘనకేలని త్రిగుణించి భాజన గోచర భక్తం

ఘన ఘని కృతి మూల గుణా పై

కను ఘని శోధ్యమున బుచ్చ ఘనమూల మగున్॥

ఘన శోధ్య భాజనాలను లాం

ఘనమూలము కందు పరిగణింగి చనగా ~~[illegible]~~ గణితల్

ఘన మూలము ది వి ధానము

తనరంగా జేయుము మూల మూహింపుము దిన్

ఏకాది నవాంత్య ఘనా

నీక ము~~[illegible]~~లకు వేరు వేరు నిజముగ ఘనము~~[illegible]~~న్

చేకొని కృతిమెప్పు బుద్ధిని
వేకంబున కింపుచు చెప్పు గణిత విద్యా నిలయా॥

ఏకస్య ఘన్న మూలము ఏకస్య, అష్టన్న ఘన్న మూలము ద్వి
సప్తవింశ ఘన్న మూలము త్రీణి, చతుష్షష్టి ఘన్న మూలము చార్,
పంచవింశోత్తర ఏక శత ఘన్న మూలము పంచ, షోడశోత్తర
త్తర సప్త శత ఘన్న మూలము షష్ట, త్రిమూలతా శోంతని శత
మూలము నవ, సున్న ఘన్న మూలము సున్న।

చ॥ గుణా శశిరంధ్ర వారధులు కున్నగ తర్క గజాంబరర్తు వా
రణా శశి సంఖ్యకున్ గతి వరద్విప శంకర నేత్ర శీతరం
గణనకు శైల వహ్ని విధి గన్గను ఋత్వులు బాహు బ్రహ్మష
డ్గుణములకున్ ఘనించ నెనిన గూడెనె తత్త్వలు మెంత యుంతకున్॥

ప్రశ్న॥ ౪౯౧౩। ౧౮౬౦౮౬౭। ౪౭౪౫౫౨। ౩౬౯౨౬౦౩౭। లబ్ధాలు
ఘనమూలం॥ ౧౭। ౧౨౩। ౭౮। ౩౩౩।

జలధి వేద వహ్ని శరనేత్ర నయనాద్రి
నాగ ఖాంబరాద్రి నయనములకు
కరిగజాబ్ధి నయన గతివిధి నయనాద్రి
కాంతి రస నగముల మూలమెంత॥

ప్రశ్న॥ ౭౨౦౦౮౨౭౭౭౭, ౪౪౨౬౩౩౭౪౪౮౪౮౮ లబ్ధం
శరనయనరుతు నవాంబుధి (౧౯౪౯। ౫౭౫౭।
సరసిజ భవ గిరిశ భేరాంక్షి చంద్రులకు గజాం

ఖరనయన గగన నగగతి
కరికరి రసములకు నెంత ఘనమూలము గుర్॥

పైద్దు॥ ౧౭౦౨౯౪౯ ౬।౫। ౬౧౮౪ ౨౦౭౦౮ లబ్ధాలు ఘన
మూలం ౧౦౬౫। ౮౫౭।

నవశశాంక చంద్ర నగశర నిధివియు
తర్క నయన ములకు తర్కశైల
గిరిగజాంబరాబ్ధి గిరిగిరి మునులకు ఘన
మూలసంఖ్య యెంత ముదము తోడ॥

పైద్దు॥ ౯౬౦౯౧౨౧౧౯। ౨౨౩౦౮౨౨౬ లబ్ధ ఘనం ౬౩౯।
౪౯౬।

జలధిరస గజాష్ట జలనిధి నిధీంద్రియు
జలధి చంద్రకములు జన్య తర్క
పురశశాంక శీతకర నభోనిధి బాణ
కరులకైన మూల ఘనము యెంత॥

పైద్దు॥ ౮౫౯౧౧౩౬౯౯౪౫౯౪ ౮౮౬౪ లబ్ధం ౯౫౦౬౦౪

గద్య॥ యిది సారసంగ్రహ గణితశాస్త్రంబునందు షష్ఠ పరిచ్ఛేద ఘన
మూలం సమాప్తం॥

ఘనం చలాద్యం భాజ్యం। ఘనం చలాద్యా భాజ్యం। ఘనార్జ్యజే
ద్వితీయా, త్రిగుణే ఘనస్య మూల వర్గేణ వర్గం। శో పూర్వాగుణాత్ః
శోధ్యః ప్రథమాత్ పునశ్చ ఘనాంత్। శ్రీ రామచంద్రాయనమః

౧	౮	౨౭	౬౪	౧౨౫	౨౧౬	౩౦౩	౫౧౨	౭౨౯	౦	ఘన సంఖ్య
౧	౨	౩	౪	౫	౬	౭	౮	౯	౦	లం.

శ్రీరస్తు అవిఘ్నమస్తు త్రైరాశికమ్॥

శ్రీవల్లభు ననవరతము
భావంబున నిల్పి ధరణి ప్రఖ్యాతముగా
నే వినిపించెద కవిత
ప్రావీణ్యులు సంతసింప రాజాధిత్వం॥

ధారుణి నల తెలంక ప్పవ
హారంబులు గాన బడును నది వెల్లున్నన్
ఘోర, విశాల విసంధున
నీరజ ~~[illegible]~~ సఖు డుదయ శిఖరి నిలచిన మాత్రన్॥

క॥ విమలంబగు రాజాది
త్వము గుణియింప గద్వినగు నత్వరితెరా
కము తెలిపి వ్యవహారము
లమర నెపుడు కరతలామలకము గ నెపుడున్॥

తత్ప్రకారంబెట్టి దనినా॥
నయము గ త్రైరాశికమా
ర యపంచమ సప్తమ నవ రాశిక ములని

శ్రేయమది నాలుగు విధములు

యయి నను :... మస్తమును వెన్న నగు వెలయంగన్॥

వ॥ ఈయుత్పత్తియు ప్రకీర్ణ గణితంబు చెప్పిన తదనంతరంబు
నంయు చతుర్థ త్రైరాశిక గణితంబు చెప్పెదనది యెట్టిదనినా॥
త్రైరాశిక సూత్రం॥

ఇడు రాశి మూంటి తెలంపల
కడన యుమను బెంచి రాశి గైకొని మొదలన్
వడి బాలు కొన్న లబ్ధము
ప్రథమన్ త్రైరాశికంబు పెంపుగ వచ్చున్॥

క॥ దినమొకటి నర హరింపగ
వనజ సహస్రములు పూజ వాంఛ శాయన్
దినమేడొకటి .... సమగు
దినములను మెరుంగ జెప్పు వెలయగ మాకున్॥

దినం ౧కి తామరలు ౧౦౦ చొప్పున సమర్పించగాను యేడు ౧కి
లబ్ధ తామరలు ౩..౦౦౦౦ కి ఆయెను॥

అనవరతము హరికొక రఘురా
మున కృష్ణాత్ర శతాబ్జములర్పింపన్
విను చాతుర్మాస్యము తో
నను నైనవి యెన్ని యవి తెల్పి నాకెరిగింపుమయా॥

రఘురాము ౧కి తామరలు ౧౦౮ తెచ్చెను చాతుర్మాస్య నెలలు ౪కి

లబ్ధ తోమరలు ౧౦౩౬౮౦ ఆయెను.

కం॥ రూకా వడ్డకు కెద్దకము
పై నుంచెదు త్రేహులు నమ్ము పరువడిదా పండ్రెం
డాకలము ప్రాప్తికె కును
ప్రాకటముగ నెన్ని వడ్డా బాగుగ చెప్పుమా॥

౯ ౧॥౦ కి వడ్డి ఖ ౦౧ తెచ్చె వంతున ౧౭ ఋంకలబ్ధ ధాన్య ఖ ౭౮౮ వచ్చును రాశి కుంచాలు ౧౦౨౧ హారం౬ ద్వితీయ హారం ౮౦॥

కం॥ మాడలు మూండు న్నరకును
ప్రోదిమితో జిన్నతేదు పుట్లుల మోడక్
పేడ్డు మునికపయు గలదట
మూడలు పది ఏడు నరకు మానుగ జెప్పుమా॥

౯౩౪౮ జిన్నలు ఖ ౩ ౨౹౭ ౪ తెచ్చును ౯౧౨౪౦ కి లబ్ధ ధాన్యము ఖ౩౬ యు ౪౦ వచ్చు మరాశి కుంచాలు ౭౦౬ ౫౦ హారం ౨ ద్వితీయ హారం ౮౦

ఎనిమిది రూకల నడ్డిగ
కైన మందుము మోద మాన తొడును పెరాలల్
వినుమోయి తెచ్చు రూకలు
ఇమనబడి పైపైరెంత యేర్పడ జెప్పుమా॥

౩౮౪౦ కి ధాన్యం ఖ౦।౩।౩ యుం తెచ్చును ౪౮౯ కి లబ్ధధాన్యం

౮౭౮౫ ౧౪౦ వచ్చును రాశి సెరాలు ౧౮౭౬౦ హోరం౩౮
ద్వితీయహోరం ౧౭౮

పాంతికె కాదునవయు కుంచెం
దాంతద ఝ్రు వీసమర ౧౦౫౮ కెల
ఋతేర గమ్యోను బా గంగ
యాంతెర నెరింపథలయు వెలిత్సద మాకన్.

౯౦|విభిం ౧|౦ తెళ్ళు కేు ౮ - ౪ = ౩ లబ్ధ ధాన్యము ౭౪౦౪ = రాశి
కుంచాలు ౩౭౮ హోరం ౩౭

పరగ రాసులందు పాంతికె వీసాలు
కాసులుండెనని కదపటుందు
అట్లు చేసి విరుచు దామధ్వరాం సియు
కదమ భాగమునకు క్రమము గాంగ.

ఉదాహరణాలు

ఒకమాదకోదు పుట్లును
ప్రకటంబుగ గలవు యిట్టి భంగిని చిన్నం
బెకటియు పాతికె వీసము
మొకదర వీసము నకు నెన్ని మొదరగ చెప్పుమాం.

గణి బ ౨ తెళ్ళును ర ౧౬ - ౪౦ రలబ్ధ ధాన్యము బం
౫౩౫౧ వచ్చును రాశి పుట్లు ౬౭౭ హోరం ౬౮౦
శనగలు పదిహేడ్తు మునకు

విను రూకలు మొదువరయు వీసము తెక్కాక్
వినుమమూడు పుట్లు .. ందుము
కెవయుగ మానికెలు రెంటికేమగు జెప్పుమా॥

శనగలు బం ౪౭౩ క్రయము ౯ ౨_౪ తెక్కను సెనగలు బ౩౪
మానికి లబ్ధ వరహాలు ౯౩౯ ౧వే౬ బరలు౯ వచ్చును॥ రాశి
వీసాలు ౧౩౭౨౬౭ హారం ౭౬౭ ద్వితీయ హారం ౧౬౦

ఉలవలు పందుమ్మిరసకు
వెలరూకాం పరక మీద వీసార్ధము యూ
వెలువను యూబది పుట్లును
అలవడ మెదమందుము నకు నయినవి వెంతెూ॥

పులవలు బం ౫౦౫౩ క్రయము ౯ ౧౮౯౪ తెక్కను పులవలు బ
౭౦/౩౩ లబ్ధక్రయము ౯౧౧ ౯ ౧వచ్చును, రాశి కాలులు
౭౯౮౩౬౮ హారం౮౭ ద్వితీయహారం ౬౮౦

మెలమిసన్న బియ్యమిద్ది మునిరసవా
నలును మూడు చిన్న ములును మూడు
వరయు వీసమరియు నైనను నిటుపుట్లు
నెను వరహములకు నెంత చెప్పుమా॥

సన్నబియ్యం బం ౭౫౩౩ క్రయం ౯ ౩౪ తెక్కను
బియ్యం బ ౭౦/ ౩లబ్ధం రూకలు ౯౨౯౩౪౯౫ వచ్చును
రాశికాలులు ౧౮౮౩౭౦ హారం౮౩ ద్వితీయహారం ౬౮౦॥

రూకకొ పరకకు పొంకలు
ప్రకటముగ వేయుగలవు బది మాడలపై
రూకకొ బాతికకే మగు
మూకరిగింపంగ వలయు మహిత చరిత్రా

గ ౧ కి కొకి పొంకలు ౧౦౦౦ తెఖ్ఖనుగ ౧౦ గ౧ ౭౦ కిలబ్ధపొం-
కలు ౬౦౦౦౦రాశి పొంకలు ౧౬౨౦౦౦౦ హారం ౧౮

రెండువేల పొంకప్రతి తూమునకై యయును
ఫణము మొక్క మూడు పాతికెలును
విసమొక్కటై నవెలయంగ పొంకలు
మూడులక్షైన మూల్యమెంత॥

పొంకలు ౨ వేలయింటికి క్రయం గ౩౮ తెఖ్ఖను పొంకలు
౩౦౦౦౦౦ కిలబ్ధ క్రయం గ ౮ ౬ ౪ ౧ ౪ = వచ్చును రాశివి-
సాలు ౧౫౬౦౦౦౦౦ హారం ౨౦౦౦ ద్వితీయహారం ౧౬౦

వినవయ్య లక్ష పొంకల
కెనబది యొక మా॥ ధరణి మిటయాంబది కొం
ట్లును నారువేల వినరా
కును యాంబది పొంకలకును కొక్రం బెంతయా॥

పొంకలు ౧౦౦౦౦౦ కి గ ౮ ౧ ౫౦ తెఖ్ఖను పొంకలు ౧౦౦౦౦౬౨౫౦కి
లబ్ధక్రయం గ ౮ ౧ ౫౦ ౫ కి ౦౪౬ రాశిమాడలు ౧౬౩౦౧౦౧౮౨౫౦
హారం ౧౦౦౦౦౦ ద్వితీయహారం ౨ భాగుపప్రమాణం

సీ|| వడ్లు నాలుగు పెట్టె వరుసతో గురువింద
గుంజలు నాలుగు గూడ గూర్చ
మాడ(గూర్చ) తె నిమిడి ఒక వెట్టు గూర్పింప ధరణంబు
ధరణముల్ రెట్టింప దనరు మాడ
మాడలు నాల్గర మానుగా కరిచం(ద్రు)
కరిశలు నాల్గైన గలుగఫలము
ఫలయుగ్మ మొక కురుజ పన్నుగా నవిరెండు
శేరని మెల్లెడ జెప్పబడును
శేరు తో ~~...~~ నును వీశని చెల్లుచుండు
ఏను వీశెలు తులయని ఎన్నబడును
తులలు యిరువది గూడియు తూగెనేని
భారువని చెప్పుదురు పరిభాష విదులు||
భారువకు కరిశెలు ౮౦౦౦ ఫలాలు ౨౦౦౦ కురుజులు ౧౦౦౦
శే ౫౦౦ వీశెలు ౧౦౦ తులాలు ౨౦|వరహాకు వీసాలు ౧౬౦
పాతికెకు పసుపు తెమ్మది ఫలములరయు
గలవు నది మెట్లు యాబది యారు మాడ
:లరయు ము వ్వీసమునకెంత వెలరుగవలయు
తెలియ చెప్పుము గణితజ్ఞ తెలుపదగ||
రూ.౦|౬౦ కి పసుపు ఫలాలు ౯౦ తెచ్చిన గ౫ ... ౪౦ వీసెకి
లబ్ధ పసుపు భారువ ౧ తు ౧౮ వీ ౩ ఫలాలు ౨గ౨౬౦ మొంత

వచ్చును। రాశి కరిశెలు ౩౮౩౬౩౮ హారం౮ ద్వితీయహారం౮౦౦౦

ఒక పాంతికె ముప్పీసము
నకు పరకా రూక మొత్త నవఘనసారం
సెక వే యిముమూ ళ్ల వుప్పా
తికె వీసము నకు నువెంత ధ్రువముగ జెప్పుమా॥

కఁ ౧/ ౬కి కర్పూరం కె ౧కి వి కి ౬ మొత్తు తెఖ్ఖను గ ౧౦౦౦ కె౦౪-
కి లబ్ధ కర్పూరం తులం ౧ వీశలు ౨ ఫలాలు ౨౪ గ౨ కె౧౬
మొత్తు వచ్చును రాశి వీసాలు ౨౮౦౨౩౮ హారం౭ ద్వితీయహారం
౨౮౮౦౦౦ ఖండుగవకు వీసాలు ౫౭౬౦౦౦౦ ౪ తులుకు వీసాలు
౨౮౮౦౦౦ వీశెకు వీసాలు ౫౭౬౦౦ శేరుకు వీసాలు ౧౧౫౨౦
ఫలానికి వీసాలు ౨౮౮ం కరిశెకు వీసాలు ౭౨౦ వరహాకు వీసాలు
౧౬౦౦

ప్రకటముగ కస్తూరియు
రూకా కానితు కొను రూకల తెఖ్ఖం
చోకుని మూడు ఫలంబులు
రూకలు నారెత్తుకెన్ని రూకలు చెప్పుమా॥

కస్తూరి ౧ వి ౦/౦ మొత్తు విక్రయం ౩౫ తెఖ్ఖను కస్తూరిఫలాలు
౩౭౬ మొత్తుకి లబ్ధ ~~[illegible]~~ లెఖ్ఖం ౨౬౮౪౩ వచ్చును
రాశి రూకలు ౧౭౮౭౨౦ హారం ౭౮ ద్వితీయ హారం ౧౦
రూకా వద్దు గపరకకు

ప్రకటముగ రాగ ఘటికాఫలముల కరశక్
జేకొలది నిలువ జేసిమది
యూకల నరవీసమునకు యూధిగ జెప్పుమా॥

క ౧ యుకి రాశిఫలాలు ౭౧౦ తెక్కను క్రక ౧ ౦ ౪౦ కి లబ్ధం రాగా
వీశలు ౬౧౦ గ ౧క ౧౧౦ మొత్తు వచ్చును॥ రాశి కరి శి యు౫౧౦౧౬
హారం ౧౦ ద్వితీయ హారం ౮౦౪ పెలుమాండ గ ౧క౧ ౪౦౭ కేడు
మాండలు గ ౧ ౪౧ తెక్కను పెలు మాండలు ౯ గ౧౨ ౪౦కి లబ్ధ
కేడుమాండలు గ ౩౫క౧ వచ్చును రాశి యూకలు ౧౨ ౬౦౦ హారం
౫౦ ద్వితీయ హారం ౧౦

పైనర మాండలు నూటైదు మెక్క చిన్న
మునకు వట్టము యూకలు మూండునరయు
కాని తెక్కను నరువదేను మాళ్ళు
నరయు యూకయుము కాలు పరకెంత॥

గ ౧౦౫క ౧కి వట్టం ౮ ౩౪ ౦౧౦ తెక్కను గ౬౫౪౧ యు౨ కిలబ్ధం
వట్టం క౧వీ ౬ పిరలు ౧౦౧౦ వచ్చును। రాశి కాములు ౧౩ ౬౮౭౫౦
హారం ౧౬ ౮౧౬ ద్వితీయ హారం ౬౮౦

ఘటికముము మూండు మానలు ఘెంక్క మూండు
పోల నూటారుప్పైపై వెలయుతూము
నెక్కటించము నెకటియు నెక్కటైన
కెలుప్పు పోమాత్ర మిప్ప నా కొలది చెప్పుమా

సెల్లుబడి ౦|౦ కి ఉపాత్రం యెంత మానికల తెచ్చెను ౧౦౬,
౧౧౦ కలబ్ధం ఉపాత్రము ఖ ౧౧౬(౮౪౦౺ వచ్చును, రాశిమా
నికెలు ౫౪౫౪౪ హారం ౨౦ ద్వితీయ హారం ౩౨౦

వినుమొక తెలివి యిమాడల
కొనవరగ పదియారు మరులకు మొప్పగ గలపి
దినుసున మాడలు ముప్పది
మొనిమిది రెం డ్రూకలరకు నెంతకు చెప్పుమా॥

గడ కి మర్తులు ౧౬ తెచ్చెను గ౩౮కి ౨౪౦ కి లబ్ధ మర్తులుఋ
రాశి మర్తులు ౨౮౮౮౦ హారం ౩౬౦౪ దిన భల్లాలు

గుసెల్లు పదుమూనాలు గురమును నెలమి రెండు
చిన్నములు తెచ్చి పదినెల్లు నెన్ని దినము
నిరువదారును ఘడియలు బరగు బడియ
నైదు చౌశన వానికి నెంత చెప్పుమా॥

నెలలు ౧౮,౧౯ జీతం కి ౨ తెచ్చెను నెలలు ౧౦ దినాలు ౨౬ ఘడి
యలు ౧౫ చౌశన బంటుకు లబ్ధ జీతం కి ౧౪౦ వచ్చును, రాశియా
కలు ౩౬౧౫౦ హార ౨౬౧౦౦

రెండు మాడలు చిన్నెలు రెండు నరయు
ఒక్క దెబ్బకి జీతమా తెచ్చె నెల
పరగ రూకలు రెండు ముప్పాతికయును
వేసమునకెన్ని దినములు వెలయు చెప్పుమా॥

శ॥ ౭౮౭౪౦ వ సంవత్సరం లెఖ్ఖను ౮౭౪౮ బంటుచేయవలసిన
వెళ్లు ౧౫ రాశి దినాలు ౧౬౭౦౦ హారం ౩౬౦।

దినములు మూటతొ పుట్టెదు
దినునార్ధము మూనలాదు పెరవున గొలువక
దినములు నూటతొ పుట్టికి
దినబత్తెము మెన్ని గొల్లు ధీరత చెపుమా॥

దినాలు ౩ కి భత్యాం ౩౧౪౧౭ లెఖ్ఖను కలువగాను దినాలు
౧౦౹౯౮ ౨ బ్భ భత్యం । ౩ ౯౬ ౯౩ మూ౭ వచ్చును రాశివా-
నికెళ్లు ౯౮ ... హారం ౩ ద్వాదశాంశ హారం ౩౭౦

శ॥ అరయునాడు పుష్టు నార్ధముననసయు
మొలుమి పేడు దివసములకుగాంశ
వెలయు పేయుపుష్టు యిద్దమూడుమూడు
మానలకును నెన్ని మూకు చెపుమా॥

౩౬౧౮౪కి ది ౨ లెఖ్ఖను ౩ ౧౦౦౦౯ ౭౪౧ ముందు జీతం
అందిన బంటు చేయువలసిన ది మొండ్లు ౩ దినాలు ౭౬ ఘడి-
యలు ౭౯ ౪౦ రాశి దినాలు ౭౭౮౦ ౩౧౯. హారం ౭౭ త్ర్యంశయు
హారం ౩౬౦

శ॥ కదియు మూడు పుష్టు పండుముప దిహేను
మానతూము నందు మకుడ గొల్వ
పదియు పేడుపుట్టు పదిహే డుమ మెన్నను

తైలమునకు గుబ్బ్యి తూము కొలది చెప్పుమా॥

అన్న తూమునకు ౦ ౧౩౪౦౮ మానికలు ౧౭ తూమున కొలువ
౧౦ను ౦ ౧౭౫౪౦ ౹౹ యెసమున తైలముకు కొలుచు తూము
కొలది మానికలు ౧౨౪ ౹౹ యెను రాశి మానం కిరణ్ హారం౧౭

క॥ ఒక తూము నారు పుట్లను
ప్రకటిత ముగ మాన తుక్క పదమూడుగుదా
నకొలువ యెని మిదుట్లను
మెక యెడమున నడు నల్వు తూము మెనగ జెప్పుమా॥

అన్న తూమునకు ౦ ౬౮ మానికలు ౧౩ పదమూడు తూమునకు
కొలువ ౧౦ను ౦ ౨౦౮ ౹౹ యెసమున తైలము గుబ్బ్యలు తూ
ము మానలు ౧౨౪౦ ౹౹ యను రాశి మానలు ౧౨ హారం౧౭

చ॥ ఘనమైన చెరు గుబ్బ్యి ఘటి జానలు వర్షు వు జేసి యా ఘటం
గ మగని గుంట లున్న మర గాను శియుంచిన వాడా గుంటలున్
మును కొని పాలు బుబ్బ్యి కృతి మూల ముజేసిన పూర్వ ముందు మెలి
చిన ఘటి జాన కానము చు తద్ధయునాది మునీంద్రు తెల్పు దక॥

౹౹ రు కుంటలు వెల యెపాత నిడియు
వారు జానలు ఘటి గుబ్బ్వ నల్వ కుంటు
తెనర ముప్పు వితు మ్మిది యెుక్క వీన
మన మనగ మెుదలుటి ఘటి జానత్తిన్ని చెప్పుమా॥

కుంటలు ౧౦౦ నూర్లు జానలు ౧౬ ఘటను కొల్వగాను కుంటలు

౩౯వ ఙ్ఞ యను గమ్య తెలుపుటకై గెల్చిన ఘుడ జానలు ౧౦ఙ్ఞ
యను రాశి జానలు ౧౦౦..లు హారం ౧౦౦ చేత భాగించగా వచ్చిన
లబ్ధం వర్గ మూలం చేసేది॥

గీ॥ ఎలమి నూటు ముప్పదేను కుంటులచేను
యిరువదెయి రెండు జానలగయు
గడను గెలువ ౧౦ను పృథుల నరువది కుంట
ల తెప్పె మిదలి జానలగయు జెప్పుమా॥

౧౩౫ కుంటలు చేను జానలు ౨౨ ౪౦ గల ఘుడను గెల్వగాను
కుంటలు ౬౦ ఙ్ఞయను గమ్య తెలుపుటకై గెలిచిన ఘుడ జానలు
౧౫ ఙ్ఞయను రాశి జాన పంక్తికలు ౧౨౧౫ లు హారం ౧౩౫ ~~[illegible]~~
ద్వితీయ హారం ౮ ల్గుంటకి భాగించిన లబ్ధం వర్గ మూలం చేసేది
గద్య॥ యిది సారసంగ్రహ గణిత శాస్త్రంబునందు త్రైరాశికం
సమాప్తం శ్రీ మంగళ మహాశ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణ
పాలిటిన త్రైరాశికము॥

శుభమస్తు, అవిఘ్నమస్తు। వ్యస్త త్రైరాశికం॥
అందు వ్యస్త త్రైరాశిక సూత్రం చెప్పెదనెట్లనిన॥

క॥ ఙ్ఞ వి యు మధ్యము చేతను
పెంపొందంబున పెంచు రాశి ముదమొప్పంగా
నందటు తుదచే నెత్తుము
మాధవ పదకమల వినుత మాన్య చరిత్రా॥

క॥ పదివరహాల తూమున
మొదలను నొక రాశి గొల్చి మున్నూర్లిట్లున్
పది యెడరమానలయగు
విదితంబుగ తూమునందు విను పుట్లెన్నా॥ మానం

౧౦౪ తూమున ఒ ౩౦౦ ||యును మానలు ౧౨-౪ తూమున
|| రాశి మొదలుగొల్వగాను అయిన లబ్ధ ధాన్యం ఒ ౧౮౧ ||యును
రాశి పుట్లు ౭౩౦౦ హారం ౩౫

క॥ మానుగ రెండు దహారు మానల తూమున
నూట పదిరెండు పుట్లును నూటమైన
పదియు నేడు వరయు వరగ తూమున గొల్చి
వెనక గొల్చు తెన్ని వెరుగ జెప్పుమా॥

మానలు ౧౭ తూమున ౧౧౨ పుట్లు || యును, మానలు ౧౨౪
తూమున మగుడ గొల్వగాను అయినలబ్ధ ధాన్యం ఒ ౧౦౭|.౩
వచ్చును, రాశి పుట్లు ౩౨ ౮౭ హార ౦౩౨

మానలు పదను తూమున
పూనియు నూరుపుట్లు గొల్చి ప్రథమ పదాదర
మానల తూమున గొలిచిన
వానివెన్నగు మానలు చెప్ప వయ్య సమ హర్తా॥

మానలు ౧౫ తూమున ఒ ౧౦౦ ధాన్యము మానలు ౧౨ తూమున
మగుడ గొల్వగాను వచ్చిన లబ్ధ ధాన్యము ఒ ౮౩|౪౫౦

వచ్చును। భాగశేషం ౫ పాలు బోక నిలిచెను। రాశి పుట్లు
౭౦౦౦ హారం ౩౫

క౦॥ నూటి పుట్లకు రాశి యగు
పాటిగ నెత్తాము మనము పెట్ట్రి పంచిన విధా
నూటికి నాలుగు కడ మగు
మానిగ విడిచితె కెన్ని మానికలౌనో॥

మానికలు ౧౬ తూమునకు ౧౦౫ ధాన్యము హెచ్చు తూమున
కెట్లొగాని ౮౬ యగును గనుక మగుడ గెలుచిన తూ-
ముకైలు దిలబ్ధ మానికలు ౧౨_౪౦ రాశి మానికలు ౧౬
హారం ౬౩

మానుగ పదారు మానిల తూమున
నూటికి మూడు పుట్లు పాటు మిద్దు-
మిరస మగుడ పెట్ట యవి నూరు పుట్లైన
మానరాశి వెలింతే మాను చెప్పుమా॥

మానలు ౧౬ తూమునకు ౧౦౩ ౭౪౦ ధాన్యము హెచ్చు తూ-
మున కెట్లొగాని పుట్లు ౧౦౦ ౫ యగును గనుక మగుడ గెల్చిన
హెచ్చు తూములబ్ధ మానలు ౧౬_౪౦ రాశి మానలు ౬౬౦౦౦
హారము ౪౦౦౦

గీ॥ నూటరెండు పుట్లు మొదట గెల్చిన తూము
మాన పద్ధెనిమిది మగుడ గెల్వ

సాంతటుమెనిమిది పుట్లు సాంతమైనవి యును
మానతగ్గు తూము మానకు చెప్పుమా॥

ఉ ౧౦౭ ఖాన్సాము ౧౮ మానలు తూ గెల్చి లోగు తూముల
ముగుడ గెలిచ్చేను ఉ ౧౦౮ కియును గనుక మునుడ గెల్చిన
తగ్గు తూములబ్ధ మానలు ౧౨ శేషమానలు ౧౮౩౬ హారంబు

కం॥ పదియును పాతికె పరకను
పదితొమ్మిది మాడ త్రైద్ధు ఫణములు మెత్తన్
పదిటికి పాతికె కడమగు
విదితంబుగ వన్నె చెప్పియు విను మాళ్లై వెన్ను

వన్నెలు ౧౦/౦౬ ...
లబ్ధ వరహాలు ౫౭౦ ర ౭ ౫౦ శేష రూకలు ౩౭౩౭ ౦ హారం ౧౭౯॥

పదియున్నైదు మాళ్లు బరగిన ఫలముందు.
వీశలు శత ముమ్మె వినుము గణక
పదియు నారు మాళ్లు పాటు ఫలంబున
వీశలెన్నియు మెచ్చె విస్తరింపు॥

౫ ౧౭ తూములకు వ ఫలాన ఏ వీశలు ౧౦౦ లెక్కను ౫ ౧౬ తూ:
ముపు ఫలాలబ్ధ వీశలు ౯౩ ౪౦ శేష వీశెలు ౧౭౦ హారం
౧౬॥ యిది సారసంగ్రహ గణిత శాస్త్రే ద్వాత్రింశకః
సమాప్తః శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు
శుభమస్తు అవిఘ్నమస్తు

అందు పంచరాశిక సూత్రం బెట్టి చెనిన

కం॥ .... మూలము త్రివిధం

బును నడుము ఫలము యింపు నరగాంక్షై _

తెనరిన య్యాప్పు తుల్యే ఋను

కనుగొన నది పంచరాశికంబయి బరగున్॥ పునరపి మాత్రం

గీ॥ రాశి రాశి తోడ గరము గాతో గుణించి

.... శేయు మూడు రాసులెలమి పన్నెండు

పన్నెండు రాసు లెండొంటి తోడ బెంచ

పాలుగొనగ వచ్చు పంచరాశి॥

ఒక్క మాసంబు నరకు మూడుకట్లు నరకు

వడ్డి ముప్పాతికేయు తెక్క వరుస బదియు

నైదు మాడలనరకు మాసాష్టి పైదు

దినములకెంత వడ్డిగు తెలియ జెప్పుమా॥

వెల ౧౬ గ౧ ౪౦ ౬ వడ్డీ ౯౦ ౪౦ తెక్రను గ౧.... ౬... బట దినా-

బు ౭ ౪౦ ౨ వచ్చిన లబ్ధ వడ్డీ। గ ౮ ౧ ౨ ౪ = రాశి పాతికెలు ~~[illegible]~~

ర౬౦౩౫ పోరం ౨౭౦ ఫ్రాతియు పోరం ౭౮౦

గీ॥ పైడు మానల తూము కొడ్డ్లు ~~[illegible]~~ ముత్తము

నైదు మాడలరయనిచ్చంగ పడవేకొందు

మానమెరపిన తూమున

యూబదుల్లు తూము కెంత యని చెప్పు॥

మాడలు ౭ తూమున బ ౭౮ కి క్రయం ౫౪ తెక్కను
మాడలు ౧౧ తూమున బ ౫౦ ౧౮ లబ్ధమెక్కం ౫౬౦ ౪౦ రాశి
మాడలు ౧౨౯౧౧౯౧ హారం ౧౦౦౧ ద్వితీయ హారం

గీ॥ మాడెలెనిమిదింటు చిన్నముకొ పది పెను
~~పెను~~ బరకే నారు పుట్టి కిరస గలవు
పదునేకొందు వచ్చె బరగ మాడలునూటు
యిరువదిమిటతికెంత యెరుగ జెప్పుమ॥

పెన్నలు ౮ చిన్నలు అనగా ౧౫ విఠబ బ ౬౦..౪౦... పెన్నలు
~~[illegible]~~ ౧౧ గల మాడలు అనగా ౫౧౨ ౧౮ లబ్ధభాగ్యము బ
౬౬౨ ౪౦ రాశి కుంచాలు ౧౨౭౮౬౭ ౨౦ హారం ౧౮౩౬
ద్వితీయ హారం ౮౦

క॥ యిరువది మాడల తూమున
యిరుపుట్లర సకును నాల్గు యేడుము మాడల్
మూపంతొందగు తూమున
యిరువది యెడ్లుట్లకెన్ని యెరుగగ జెప్పుమా॥

మాడలు ౨౦ తూమున బ ... ౪౦౪ కి నాలుగు బ ౫౦ తెక్కను
మాడలు ౧౨ తూమున బ ౨౭ కి లబ్ధ నాలు బ ౨ రాశి పెడు
ములు ౨౫౬౦ హారం ౩౨౮.. ద్వితీయ హారం ౮

కం॥ జనులతో ద్వారకే ద్వారకలు
యెనిమిది దివసములు గాగ వేక్రియ మాడల్

వినుమిప్పుడి చెపెదు వరయుగను
జనపదము నలు గురికి వెన్ని దినములకొప్పున్॥

జనలు ౭౩–౯ కి దినాలు ౯ తె ఇచ్చిను జీతం గా౧౮ ముగ
౧౩౪౦ ముందు జీతం అందిన జనులు ౧౮ కిలచ్చి నెలలు౩ ది-
నాలు ౧౦ రాశి దినాలు కలతం హారం గా ద్వితీయ హారం౧౩౦౪ యిది
గుణించి లక్షణాం మొదటి వ్రాసి జనులకదరాశియందు వ్రాసి
వదిమి రాసులు మూడునూర్లు ఒకటిగా గుణించెది।

౫౪ [illegible] మాడ వకటి వరకు మానలు పండ్రెండు
దినగు తూములు నారు పుట్టు నిరస
గాన మానలు పది వెనగు తూమున
వరువ చెడు మాడ లరవు చెప్పుమా॥

౫౧౪౦ కి మానలు ౧౨ తూమున ౭౬౯౦౪౦ తెచ్చిను మానలు
౧౨ తూమున ౬౭౪౦ కిలచ్చి ధాన్యం। ౭౧౬౪౩ రాశి కుంటాలు
౩౯౦౯౮౦ హారం ౮౨ ద్వితీయ హారం ౯౦౪ మానలు యానల
కి వలావేసి గుణించెది

౫౫ తొమ్మిదైన మాన తూము నపదముల్తో
[illegible] మరస కెలక్క తెచ్చి యూత పరక తెచ్చి
మానలు పదునాల్గు మరితప్ప తూమున
యిరువదెడు పుట్లు కొలియగును

మానలు౯ తూమున ౭౦౪౩౪౦ విక్రయం౯ ౧వి౬ తెక్కను మాన-

లు ౧౮౪ తూములను బ౧౨. కలిపి పెట్టగా గ ౭౬ ౨౪౦ రాశి వీ-
సాలు ౨౨౪౩౦౮౦ హారం ౧౮౮ ద్వితీయహారం ౧౬౦౪॥

మాడతోడు నరకలు మాంపదార్ల ముగాలు
కెలయిసేని మ నూరు కుంటలిట్లు
ఎనమనూరట యిరువదేను మాడలకును
అడుగు లారువదైన ఘనము చెప్పుమా॥

గ౭౪౦ కి అడుగులు ౧౬ గల ఘనము కుంటలు ఉలం తెచ్చిన గలవి
కి అడుగులు ౨౦ గల ఘనము। అయినట్లు కుంటలు ౩౬౩౦ రాశి
కుంటలు ౩౩౭ ౫౦౦౦౦ హారం ౬౦౦ అడుగులు యీవల ప్రవల
వేశి వర్గించేది

గీ॥ ప్రయిచేతులు గడదైదు నూరుకుంటలు
ఏడు చిన్నములును వేడు [illegible] మూరా
శరయు గడను కుంట బారు వే వే శట్లు
యామ బడిని గుత్త ఎరుగ చెప్పుమా॥

చేతులు ౬ గలగడను కుంటలు ౩౦౦ కి గుత్త కి ౭ తెచ్చిన మూర-
లు ౨౪౦ గలఘనము కుంటలు ౬౭౩౦ కి లబ్ధ గుత్త ప్రయం ౫౩౪౧౪౭
౪౨ వచ్చిన రాశి మూరలు ౧౦౬౨౧౨౦ హారం ౨౫౦౦ చేతులు వ-

గీ॥ ప్రథమపద వెడ్దు బారలు ఘనమునూర్లక్షించేది.
కుంటలకు వెడుమూరల గుత్త యిట్లు
ఏడు చేతులు ఘనకుంట తేడు వేల

పైని నిర్ణ్యాటు యిరువదినంటికెంత॥

జాను లు ౧౨-౪౦ గల ఘడను కుంటలు ౧౦౦కి కృత్తిక ౭ తెక్కను
చౌటులు ౭ గల గడను కుంటలు ౨౭౭౯కి లబ్ధ గుత్తక్రమయుంగ
౧౩౭౯ వచ్చును రాశి యాకలు ౩౯౬౯౦౮౦౦ హారం ౭౮౦౦

గీ॥ ఆరు మానల చాన్నిన కరయు వద్ధి — ను
ముప్పాతికెయు మూడు మానములు పదియు దినములకు
మరియు నూరు మాంటు పది మాళ్ళ తేటపడగ
ఏ దూదినములకును వద్ధి యెంతయగును? వచ్చు?

ఇతి వద్ధి కం. ౪౦ తెచ్చిను గ౬౧౦కి దినాలు ౭కి లబ్ధ
వద్ధి గం౪౦ రాశి పాంతికెలు ౧౭౮౧౦౦ హారం ౬౪౦౯ ద్వితీయ
హారం ౯౦ —

గీ॥ మూడు పుట్లను పదియేండుమునకు వెరాజ్జ
నంబులు మూంటికి అద్దె చిన్నంబు మూరు
పాంతికెలు మాటుచే బడియు పుట్లు
యిరువదాణ్ణిట్టుములకు ఎంత అద్దె॥

బ ౩౪౦కి ద్రమదులు ౩కి అద్దె గం౪౧ ౪౦ తెక్కను బ ౯౦కి ద్రమదులు
౭౬ కి లబ్ధ అద్దెరెక్కం గ౭౮ వరహాలు రాశి పాంతికెలు
౧౮౦౮౦౦ హారం౮౯ ద్వితీయ హారం ౮౦॥

గద్యం॥ ఇది సాంత సంగ్రహ గణిత శాస్త్రంబునందు పంచమ
రాశికం సమాప్తమ్ శ్రీశ్రీశ్రీ దేవయును శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు

శుభమస్తు అవిఘ్నమస్తు సప్తరాశికము

అందు సప్తరాశిక మాత్రం బెట్టి దనిన

క॥ కథరాసులు నాలుగును

పై దొవ్వును గుణియించి పెనువలి మూడును గట్టిం

పడిబెంచి వానితొ... సే

ర్పడవవి భాగింప సప్తరాశిక మగుఁ దుర్॥

చ॥ వెలవరకొడు వన్నె వెలుఁ నిర్ణయమైన పదారు మాళ్లకున్
వెలసుగ మూడు తూకల గవద్దు (క్రియ...) రెండు వన్నె గ-
ల్వెలసెక నూటపదియారి తెల్లముగా పదునాల్గు నెల్లకున్
వెలయగ నద్దు వెంతయగు వేగమె మాకెఱిగింప జెప్పుమా॥

వెల ౧౬ వన్నెలు ౭ గల మాడలు గ౧కి వద్దు ౩౪ తెచ్చిన వన్నెలు
౧౧ గల మాడలు గ౧౦౫ కి వెలలు ౧౪ కి వచ్చిన లబ్ధ వద్దు గ౩౬౪
౨౫౦ రాశి పాతికెలు ౭౦౦౮౦౦ హరం౦ రం ...

చ॥ ఎనిమిది మూరలు న్నిడుపు వెడల్పడ తెల్లమద్ది బొంతలద్ధమున్
మునుగల ఖండవేదిమికి ముప్పది రూకల తెచ్చి దీర్ఘమున్
వినుము బదేను మూరలకు విస్తృతమందగ నైదు జానలున్
నమరిన చీర తెచ్చెదను నాల్గిటికెంత పసిండి చెప్పుమా॥

నిడుపు మూరలు ౮ వెడల్పు జానలు ౬ గల ఖండువాలు ౭కి
క్రయం ౩౦ తెచ్చిన నిడుపుమూరలు ౧౫ వెడల్పు జానలు
౫ గల చీరలు ౧౪కి లబ్ధ తెచ్చినము ౧౬కి ౨౪౦ వచ్చును। రాశి

రూకలు ౩౧౫౦౦ హారం ౫౦౮ ద్వితీయహారం ౧౦

గీ॥ ఆరు చోటుల విడుపును నాలు జాన
లైన చేరలు మూటికి నాలుగూర
నట్లు పదమూడు నర మూరలాయతంబు
వెడపు చెప్పెదను మూరు చేరలకు నెంతొ.

విడుపు చోటులు ౬ వెడపు జానలు ౬ గల చేరలు ౩కి త్రయంకే ౯ తెచ్చిన విడుపు మూరలు ౧౩౪౦ వెడల్పు చెయ్యి ౧గల చేరలు ౧౦౦కి లబ్ధము ఇచ్చింగ ౧౫ రాశి రూకలు ౬౪౦౦ హారం ౮౩౭ ద్వితీయ హారం ౧౦

చ॥ ఇరువదిరెండు మూళ్ళు విడుపెన్న జానెక వెడల్పు దత్త్వమా
తెర... గొంచె పట్టులు పదింటికి రూకలు పద్నెండు చె
ప్పరయుగ నిందుయుతం బరువదైదగు మూళ్ళు వెడల్పు జానె దుర్
పరువడి మూడువేళ్ళు గల పట్టులు తొంబదిరెంటి కేమగున్॥

విడుపు మూరలు ౨౨ వెడల్పు జాన ౧పై అంగుళాలు ౧గల గొంచెపట్టు-లు ౧౦కి త్రయంకే ౧౧ తెచ్చిన విడుపుమూరలు ౨౫ వెడల్పు జాన ౧పై అంగుళాలు ౩గల గొంచెపట్టులు ౯౨కి లబ్ధము ఇచ్చింగ ౨౪౦ రాశి రూకలు ౨౧౮౫౦౦ హారం ౨౮౬౦ ద్వితీయ హారం ౧౦॥

చ॥ ఎనిమిది వన్నె మాడలు బదింటికి బదిరెను మూరలుగం
బెనరిన తూము వన్నెవిమి దుట్లును నల్లు మయి యిట్టే దారు తొం
గనుగొన వన్నె తొడు నర గద్దెలు నూటప దిన్నరింటికి

సెనగపదారు మామిళ్ల పోగ్గ్రాత తూమున నెన్ని చెప్పుమా॥
వడ్లు ౮ గలమాడలు ౧౨ కి మామిడికెలు ౧౯ తూమున బరాబర
(తిను వడ్లు ౩౪౦ గలమాడలు ౧౦౪౦ కి మామిడికెలు ౧౬
తూముల వచ్చు లబ్ధ ధాన్య బరువు ౧౯౭౪౭ వచ్చును॥ రాశి
తూములు ౮౧౯౮౬౦ హారం ౮౨౦౮ ద్వితీయ హారం ౭౦॥ మామిడి-
లు యీవలావల పెట్టి గుణించేది

చ॥ గుణకారుని పిల్లి పద్మ కట్టె కొలలునాలుగు పిల్లి మట్టిపై
తన దిన మూరు కుంటలను తప్పదు తెల్పుమి దిరూకత్రయం
మొనిమిది పిల్లి కొల్లి పిడియకే ... మొనర మట్టి కుంటలం
డెనయుగ మూడు వెలరు నదానిటు కెంత పసిండి చెప్పుమా॥
(డెనయుగ మూడు వేలరు నదానిటు కెంత పశింది చెప్పుమా॥)
పిడియలు ౧౧ కోలలను మట్టి పిల్లి రకే కూడిన కుంటలు ౧౦౦
కి త్రయం క ౯ తె కన్ను పిడియలు ౮ కోలలను మట్టి పిడియ-
లు ౮ కోలలను మట్టి పిడియలు ౧౯ కి కూడిన కుంటలు ౩౦౭౯ కి
లబ్ధ మొత్తం ౯౨౯౪౩౦౦ రాశి కప్రాంకారాన గుణియించేది

ఉ॥ నిడువు పున్రు పదిమూళ్లు నగు జాన మొక్కటి
వెడల్పు మూరలు మూడు గలవు,
ఎరయుగ పట్టు బట్టలు తెల్పుమి దింటకి,
ఎమర మాడలు నూట ఎరువదిరయును,
నిడువు ముప్పది రెండు వెడల్పు నాలుగు

మూర్ఖరయుగ బట్టలు విరచివేయునను,
మాట మఱపు దేటికి నీవంటి బడిన మా
ల్సమెంతయు గణితజ్ఞు తెలిగి మీరు,
సప్తరాశికంబు సరణిగా మీకెంత
వేలు వేర వాంఛ నివిస్తరించి
వేరుగు సేత్సు గలిగి తెలియ యు గుణించి
చెప్పదయ్య దీని దప్పకుండా.

నిడుపు మూరలు ౧౦ పై జానలు ౧ వెడల్పు మూరలు౩ గలపట్టు
బట్టలు ౯ కి క్రయము గ౧౬౦ తెచ్చును నిడుపు మూరలు౩౭
వెడల్పు మూరలు౮ గల పట్టుబట్టలు ౭౩౦ కి లబ్ధ లెఖ్ఖం
౩౫ ౨౩౭ కి ౦౪౬౪౦ పాలు బెరంకనిల్లి చినకాళ్ళలు క్రైరాశి
వరహాలు ౯౯ ౦౧౬౦౦ పారం ౧౧౩౮.

యిది సారసంగ్రహ గణిత శాస్త్రంబునందు సప్తరాశికం సమాప్తం
శ్రీ(శ్రీ)(శ్రీ)(శ్రీ) బేయును శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు పుల్లెలశ్రీ నారాయ-
ణా దస్తూరి నివిలిఖ్ఖది.

సారసంగ్రహ గణిత శాస్త్రంబునందు నవరాశిక మాత్ర చెప్పెదనిన
గీ. సారెలుగు విధములు నైన ప్రమాణంబు మొదల
నుండు ఫలమొకట ప్రతియును యుండు నడుము
లమర నిచ్ఛయ ఫల కృష్ణయును దలయును
నిలుచు నవరాశియును నిట్లు నిలుచు ధరణి.

పునరపిసూత్రం ౫౬కు వెడలుపు నిడుపును దళమును
తేడయగు నొండొంటు నెఱింగి తగ వస్తుపుతో
విడువక పెంచిన లబ్ధము
పుడమిని సమరాశికంబు పొందుగ దెచ్చున్ ॥

ఉదాహరణమునకు నిడుపు వెడుపు దళము నిధి కరాగ్రముల శిలలన్
(శ్ర)యము యుగ వేదను గద్యల నెన్న
క్షోణిద భూమను వేదసంఖ్య జానల యందు
శిలలు ముప్ప దాఁకు చెల్లుచుండు ॥

నిడుపు జానలు ౬ వెడలుపు జానలు ౪ దళము జానలు౪ గల
శిల ౧౭ క్రయం౧౫౪ తెచ్చిన నిడుపు జానలు ౧౪ వెడుపు
జానలు ౧౨ దళము జానలు ౪ గల శిలలు ౩౬ శిల బ్ధక్రయంగ
౪౪౮౦ రాశి వరపాలు ౬౫౦౮౦ హారం ౧౩౪.

చంపు దపు కొండు దానిడుపు పొడుగ నాలుగు మూడు వెళ్ళై
మెఱిగిన గద్దెరాళ్ళకును మేనిలు వెల్వ యునూరు మాడలున్
నెడబడ తెచ్చి మూఁడు పొడ పెప్పుగ నాలుగు పేళ్ళ నైదుదా
నిడుపగరాళ్ళు నాటికిని నిర్లయము వచ్చెటు వెల్వ చెప్పుమా ॥

నిడుపు జానలు ౪ వెడలుపు జానలు ౩ మంద జానలు౯ గలరాళ్ళు
౨ కిక్రయం ౫౦౦ తెచ్చిన నిడుపు జానలు౨ వెడలుపు జానలు
మంద జానలు ౩ గలరాళ్ళు ౧౦౦కి లబ్ధక్రయం ౨౦౦౦ రాశి వరపాలు
౭౦౦౦౦౦ హారం ౧౨౦ ॥

సీ॥ నరసింహ మూర్తి సొంపుగ మొక్కట్టు వలెనని
నిడుపు చేతులు వెడల్పై ద్వి జాన-
అంగుళములు మూనుగా రాలు గద్దములు గు
అర్ధంబు పైబడప్రాక్ హస్త పైన
పదమూడు రాళ్ళను పదునాల్గు మూడుల
మెప్పున డెమ్మని చెప్ప నిడుపు
పదియారు మూరలు పెరపైను షజానలు
నరయంగ మరియును నర్ధపొడవు
మూడు జానలంగు ఖా ల్రాటు సరిసల్లు
రాళ్ళు నూరు వాండ లమర దెచ్చి
విలువ దెమ్మను చున్నారు వేగమాకు
తెలియ జెప్పుము గణిత జ్ఞ తేటపడగ॥

నిడుపు చేతులు ౭ వెడల్పు జానలు ౨ అంగుళములు ౪ అర్ధ
పొడవు చేయి ౧ గల రాళ్ళు ౧౩ క్రయం ౧౪ తెరగను నిడుపు
మూరలు ౧౬ వెడల్పు జానలు ౨ అర్ధపొడవు జానలు ౩ పైన
అంగుళములు మూడు ౩ గల రాళ్ళు ౧౦౦కి లబ్ధమెంతయ్యెను గణితము
రాశి వరహాలు ౨౨౪౧౬౦౦౦ హారం ౨౨ ౧౦౪॥

సీ॥ ఆరయ పంత్రెండు మూరలు నిడుపు జా-
నలు వెడల్పు పుపుండు మూయు నిరువ-
నారింటి చేతులు నరయంగ బది యుండు

నెలమి ముప్పది మూళ్ళ విలువగాఁగ,
కొనితేవ గా బంచినను వారు అటు జని
చెలువొంద వీడుతోడు వెంతు లరయ
పరపెంతు బొనలపై నొంతు పోళ్ళను
సరవి పదొమ్మండ్రు జమలు పాటు
చేరితెన్న నరువది యూరు దెచ్చి వారు
వీనికి విలువ వెమెవార యువ్వ ~~...~~
వలసియున్నది మాంకను దెలుప వలయు~~ను~~
విమల గణితాంబునిధి చంద్ర వెరవు తెలాడ॥

నెమళ్ళు మూరలు ౧౫ వెడల్పు బొనలు ౪ పుంజాలు ౬ గల
చేరలు ౧౦౬ క్రయం గడం తెచ్చెను నెమళ్ళు మూరలు ౧౪ వెడ-
ల్పు బొనలు ౬పై అంగుళాలు ౬ పుంజాలు ౧౪. గల చేరల
౬౬ కెల్బ్ధి ఇచ్చెం గ౧౮ ౪ ౫౧|౦ రాశి వరహాలు ౩౮ ~~...~~ ౨౦౦౦౪
హారం ౧౮౨ ౯౦౦॥

యిదిసార సంగ్రహ గణిత శాస్త్రంబునందు నవరాశికం సమా-
ప్తం॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు॥ యిది శ్రీ శంకర స్వామి పదకమ-
లమధుకరాయమాణ మల్లికార్జున ప్రణీతంబైన దశగ-
ణిత ప్రకరణంబునందు చతుర్త్రైరాశికం సమాప్తం శ్రీ శ్రీ శ్రీ
శుభమస్తు॥ అవిఘ్నమస్తు

కం॥ దారుణి పూర్వకల్పిత

మారయ జూచియు సువర్ణము చెప్పుదునం
భైరారుహ భవ హారిహారులను
వీరుపుతీరా దలచి మొక్కి నిరుపమ భక్తిన్.

వృ. .. ర్ణము తెత్తు చేతను సువర్ణము వన్నెల చేతనెత్తు చున్
నిర్ణయమొల్ల శోభకని నిశ్చయమై తగు శాస్త్రపద్ధతుల్
పూర్ణముగాంగ పోరిగ పెల్లు మరంగణిత జ్ఞుత తెల్లుదన్
వర్ణన జేయుచుండ మదవారణ వక్త్రు దలంచి చెప్పెదన్.

వ. ... ష్టి మచ్చాయాంగణితంబు చెప్పిన తదనంతరంబున దవస్థు వర్ణగణితంబు చెప్పెద నది యెట్లనినం.

కం. వన్నెల విధము [illegible] పూండెలు
యెన్నగ బహుకంబులందు నిర ... యెత్తున్
(ప్ర) స్న వను పాడ డెండ గన
సన్నుతిడాం నిలుచు వన్నె బాగుగ జెపుమా.

యెత్తు వన్నె తోడ యెత్తద గుణియించి
వన్నెరాశి జేశి వసుధ తోన
యెత్తు తెల్లు గూడి పత్తుగా ... న్న
వేచ్చు లబ్ధమొల్ల వన్నెలయ్యె.

ఋతువులు నిధువులు గతులను
మతియతిషట్కంబులగును మనువులు నిము[illegible]లన్
సతతంబు విధులు వన్నెలు

కింత మొప్పగ కూడి తరత ~~నే~~ నే వన్నె లియగున్॥

పైడు॥ మొత్తులు ౬ . వన్నెలు ౧౪ మొత్తులు ౬౯ వన్నెలు ౧౨ మొ
త్తులు ౪౯ వన్నెలు ౯ వెరశి వన్నెలు ... డెలుమూడు నూర్లు కరగ
గాను పూండి ౧౯ ఏటన్ని వన్నెలు లబ్ధం ౘ యునంటె 'యిది గుణిం
చే క్రమం॥ మొత్తులు ౬౪ ... లు ౧౪ గుణించగాను ౮౪ ... ౧౨
గుణించగా ౩౬ మొత్తులు ౪ వన్నెలు ౮ దిన్ని గుణించగాను, ౩౬
అంతు యీమూడు .. నన్నూల వన్నెలు కూడ గాను అయ్యె రాశివ-
న్నెలు సంఖ్య ౧౮౦ చెప్పు కెం మొత్తులు మూడు కూడ గాను అయ్యె
సంఖ్య ౧౫ చేత పాలు సెన గాను వచ్చినలబ్ధం వన్నెలు పూండి
౧౯ ... ౘ యెను॥

క॥ వనధి గజ భాను క్షితులు
ఘనముగ మ... ంద యువన్నె కనుగొన వన్నెల్
యిన తీరమను తిథులకు
నెనయంగా కూడితేర.... వన్నె యగున్॥

మొత్తులు ౪ వన్నెలు ౧౨ మొత్తులు ౮ వన్నెలు ౧౩ మొత్తులు
౧౨ వన్నెలు ౧౪ మొత్తులు ౧౬ వన్నెలు ౧౫ వెరశి యీవన్నె
పూండిలు ... కూడిన తరగ గాను పూండిలు .. ౘ యెను .. వన్నెలు
ౘ యునంటే॥ యిది గుణించే క్రమం మొత్తులు ౪ వన్నెలు౧౨ గు
ణించగాను ౪౮ మొత్తులు ..వన్నెలు౧౨ గుణించ గాను ౧౦౪ మొత్తు
లు ౧౨ వన్నెలు ౧౪ గుణించగాను ౧౬౮ మొత్తులు ౧౬౮

వన్నెలు ౧౫ గుణించగాను ౧౪౦ అంతు యీనాలుగు ~~దినుసుల~~
దినుసులకు కూడగాను అయినరాసి వన్నెలు ౯౬౦... పెట్టు
కొని మొత్తులు నాలుగు దినుసులు కూడిన విర ... పాలుగొ-
నంగాను పుటది ౧౪ వన్నెలు ౧... అయెను ఉదాహరణం

క॥ కరగతి యీతు దిక్కజములు
వరయుంగా మాడలచ్చు సందుల వన్నెల్
తరుణి యుతిరాసి విధు
విరుమద్ది కూడి కరగ చేవన్నె యగున్॥

మొత్తులు ౨ వన్నెలు ౧౨ మొత్తులు ౪ వన్నెలు ౧౩ మొత్తులు ౬
వన్నెలు ౧౪ మొత్తులు ౮ వన్నెలు ౧౫ వెరసి వన్నెలు పుటది
లు ౪ గున్నూ కూడా కరగగాను పుటది ౧౪ లబ్ధం వన్నెలు ఎ
న్ని అయినవి। యిది గుణించే క్రమం మొత్తులు ౨ వన్నెలు
౧౨ గుణించగాను ౨౪ మొత్తులు ౪ వన్నెలు ౧౩ గుణించగా
ను ౫౨ మొత్తులు ౬, వన్నెలు ౧౪ గుణించగాను ౮౪ మొత్తు-
లు ౮ వన్నెలు ౧౫ గుణించగాను ౧౨౦ అంతు యీ~~నాలుగు~~
నాలుగు దినుసులు వన్నెలు ౨౮౦ పెట్టుకొని మొత్తులు యీనా-
లుగు దినుసులవి ౨౦ పెట్టుకొని పాలుగొనగా వచ్చిన పుటది ౧౪
లబ్ధం వన్నెలు ౧౪ అయెను ఉదాహరణం॥

క॥ వన్నె పదిమొత్తు కొబ్బది
మొన్నంగా వన్నె నేడు యాబది మొత్తుల్

సొ॥ న్నూరి మొకటితి కరగిన
పన్నెగ పోవన్నె నిలిచె బాగుగ జెప్పుమా॥

వన్నెలు 10 మొత్తులు 20 వన్నెలు 2 మొత్తులు 30 ఉభయం
ఈ వన్నెలు పూటలు ... గాను పూటిగ్గి లబ్ధ వన్నెలు
వన్నె ఎయినంటేను ఇది గుణించేక్రమం వన్నె 10 మొత్తులు
20 గుణిస్తేను 200 వన్నెలు 2 మొత్తులు 30 గుణిస్తేను
3 30 ఉభయం రెండు దినుసుల దర్శనం కూడగాను అయిన
రాశి వన్నెలు 1.... పెట్టుకొని మొత్తు రెండు న్నూరు కూడగా-
ను 170 చేత పాలుగొనంగా పూటిగ్గి లబ్ధ వన్నెలు 1॥ఎయిను
ను॥ ఉదాహరణం॥

క॥ పదివన్నె ముప్పదిత్తులు
నెరిగిన పండ్రెండు వన్నె పైబడి మొత్తుల్
కదియించి కరగ మొత్తటి
పదిలంబుగ నిలుచువన్నె పరువడి జెప్పుమా॥

వన్నెలు 10 మొత్తులు.. వన్నెలు 12 మొత్తులు 30 పేరశి వన్నెలు
రెండునూర్లు కరగగాను పూటిగ్గిలబ్ధం వన్నెలు ఎన్నియైనె
వటేను యిది గుణించేక్రమం పెట్టిన వన్నెలు 10 మొత్తులు
30 చేత గుణియిస్తేను 300 వన్నెలు 12 మొత్తు 30 యీ గుణి
యిస్తేను 600 ఉభయ రెండు దినుసులు వన్నెలు కూడగాను
అయ్యె రాశి వన్నెలు 360 పెట్టుకొని మొత్తులు రెండునూర్లు

కూడిన వి౧౦ చోటెత పాలు పెనంగాఫూడి గ౧౧ లబ్ధ వన్నెలు
౧౧ ఔయను ॥

గీ. పదియు నిరువది నాలుగు పంద్రెండు ఎత్తులు
వరగ పెనిమిదేడు వరగ వన్నె
నవియు నొకటి వరగ వేర్పడ నిలిచిన
వన్నె తెన్ను తెలుగ వలయు జెప్పుమూ॥

వన్నెలు ౮ ఎత్తులు౧౦ వన్నెలు ౭ ఎత్తులు౨౪ వన్నెలు౧౦
ఎత్తులు౧౨ వెరసి వన్నెలు పూడిలు ౩ మన్నా కూడిక గాగ
గగాను పూడి౧౧ తెన్ను లబ్ధ వన్నెలు ఔయనంటెను। ఇది
గుణకారము మొట్టి దనిన। వన్నెలు ౮ ఎత్తులు౧౦
గుణించగాను ౮౦ వన్నెలు ౭ ఎత్తు౨౪ గుణిస్తేను౧౬౮
వన్నెలు౧౦ ఎత్తులు ౧౨ గుణించగాను ౧౨౦ అంతయూ
మూడు దినుసుల వన్నెలు కూడగాను అయినరాశి
వన్నెలు ౩౬౮ చెట్టుకొని ఎత్తులు ౩ కూడగాను ఆయి
నది పెట్టుకుని ౪౬ చోటెత పాలు పెనగాను పూడి౧౧ లబ్ధం
వన్నెలు ౮ ఔయను। వన్నెలు తెలియక కరిగినందుకు వన్నెలు
తెచ్చే సూత్రము॥

చ. ఇరువుగ ... వన్నెయులు నెత్తులకూడి గుణించియుండుదా
పెరిగిన వన్నె ఎత్తులను వేర్పడ బంపుచు కూడి విం పుచున్
పరసుత వన్నె దానెరుగ జాలని ఎత్తుల బాలుకెన్నయా

యెరగని వన్నె వచ్చు మూల సూత్రము వెల్ల నెరింగి చెప్పవే॥

గీ॥ పొందు వన్నె తొత్తు లసూరుయరి వన్నె
మెరుగ నట్టు తొత్తు తొబదైన
కరగ నందు లనల చేసిర వన్నె తెనిమిది
మెరగ నట్టు వన్నె తెన్ని చెప్పుమా!

వన్నెలు ౨ తొత్తులు ౧౦౦ వన్నె మెరుగని తొత్తులు ౯౦ యిన్ని కూడా కరగగాను లబ్ధ వన్నెలు ౮ వచ్చెగాన యెరుగని తొత్తు వన్నెలు యెన్ని అయ్యనంటేను॥ యిది గుణకారం సూత్రము. లబ్ధ వన్నెలు ౮ చెట్టుకొని తొత్తులు నూఱు కూడగా నైనవి ౧౯౦ చేత గుణించగాను ౧౦౦౦ చెట్టుకొని వన్నెలు ౨ తొత్తులు ౧౦౦ గుణించగాను ౧౮౦౦ నూఱు దించి పోయగాను నిలిచిన వన్నెలు ౬౦౦ నూఱు చెట్టుకొని వన్నె మెరుగని తొత్తు ౯౦ చేత పాలుపంచినగాను. మెరగని వన్నెలు ౧౨ ౪ వెలసు॥

గీ॥ ఎనిమిది పది వన్నె తొత్తు తొబది నూటొకరు
వన్నె తెరుగ నెత్తు తెన్న బడియు
కరగ వన్నె తొమ్మిదర నైత్రి వరుస తొమ్మి
మెరుగ నట్టి వన్నె తెన్ని చెప్పుమా॥

వన్నెలు ౮ తొత్తులు ౯౦ వన్నెలు ౧౦ తొత్తులు ౧౦౦ వన్నె మెరగని తొత్తులు ౧౦ యిన్ని కూడా కరగగాను వచ్చిన లబ్ధం వన్నెలు ౯ ౧/౨ వచ్చెగాని మెరగని తొత్తు వన్నెలు యెన్ని అయ్యు

ధంటేను యిది గుణించె సూత్రం। లబ్ధ వన్నెలు ౪౯౬ పెట్టు
కొని యెత్తులు మూండు నూర్లు కూడా అయ్యెవి ౧౬౦ చేతగు
ణి యిస్తేను అయితవి ౧౫౦ పెట్టుకొని వన్నెలు ౭ యెత్తు-
లు ౯౦ న్ని పెట్టుకొని గుణియించగాను ౮౦౦ వన్నెలు౧౦
యెత్తులు ౧౦౦ నూర్లు గుణించగాను ౧౦౦౦ దీని యుం౧౮౦౦
డించివేయగాను నిలచినటువంటి వన్నెలు ౧౨౦ పెట్టుకొని
వన్నె యెరుగని యెత్తులు ౧౦ చేత పాలుగొనంగాను యెరు-
గని వన్నెలు ౧౨ యియను॥ వేర వన్నెలు దెచ్చె సూత్రం॥
భిన్న విధి సూత్రం। క॥ భిన్న విధి మాడ గూడను

చిన్నంబులు మాచి (ద్రు) ఘలు చెప్పిన వారల్లన్
పన్నగ గుణించి పడెంటను
వెన్నయ్యొక పాలుగొన్న వేరవన్నె యగున్॥
నాలుగు చిన్నములు ను నయ మెప్ప మాడయుము
ప్పాతికెయు పరక (ప్ర) కాతి తోడ
నిండులదను వన్నె నిన సంఖ్యయును నెకనర
వెరశి వన్నెతెన్ని వేగ జెప్పుమా॥

ఈ ౬ యెత్తులు చిన్నెలు ౪ ౻ ౭ యింటికి వన్నెలు ౧౨౻ గుణిం
చగాను ౬౦ ౻ ౬ నూర్లు ౧౦ చేత పాలుగొనగాను వచ్చినలబ్ధ
వెరవన్నెలు ౬ ౩... యియను— ఉదాహరణములు
౬ సం॥ కరిసంఖ్య కలిగిన కనకంబు చిన్నెలు

మీంద బడకయు మిగుల గూడి, ~~కండు~~,
వండుల వీస్సెలు నరయంగ బండ్రెండు
మరి మీంద నరయుము వరుస లెలిపి,
చిన్నాలు నాల్గింటు చెప్పిందు హోముంబు
ముప్పాతికలు మీంద వెయిన యది బరక
వరుసతోనిందుల వీస్సెలు దినసంఖ్య
పెలుప్పెంద పై నర పెపగ నిల్పి
పూటలమరెండు పెండుగా గరగిన
దాని విశేత బుద్ధి దరగ కుండు
సూత్ర ధాటు దెలిపి సెలరయుక చెప్పు మా
వెరసి వీస్సె లెన్ని పెద్ద తెలిద॥

తుమ్ములు చిన్నాలు ౮౪౭ వీస్సెలు ౧౨౪ తుమ్ములు చిన్నాలు
౮౪= వీస్సెలు౧౨౪ వెరసి వీస్సెలు పూటలు ౨ నూర్లు కూడా
కరగగాను లబ్ధ వెరవీస్సెలు తెన్ని ? యనంటేను। ఇది గు
ణించొత్రమం తుమ్ము చిన్నాలు ౮౪౭ వీస్సెలు౧౨౪ గుణించగా
ను ౧౦౭౫ తుమ్ము చిన్నాలు ౮.. వీస్సెలు ౧౨౪ గుణించగా
ను ౬౦౫౭ ఉభయం రెండు దినముల వీస్సెలు ౧౬౯౫ చెప్పు
కొని ౧౦ చేత పాలు గొనంగాను వచ్చునలబ్ధ వెరవీస్సెలు
౧౬౯ = ? తెలును, ఉదాహరణము॥

చిన్నాలు మూడు నరయుము

పన్నుగ వీసములు రెండు పసిడికి వరయన్
వన్నెల పదిపది వీసలు
ఉన్నతముగ కూడి తెలియుమొగి పెర వన్నెల్॥

మొత్తపు చిన్నెలు 3 ౪ = కి వన్నెలు 10 ౪ = కూడా కరగగాను
పెరసి మొన్ని వన్నెలు ౮ యనంటేను, ఋది గణించొరు మము
మొత్తులు చిన్నెలు 3 ౪ = వన్నెలు 10 ౪ = గుణించగాను ౭౫.
న దాని వన్నెలు 3 ౮ ౪౦ పెట్టుకుని 10 చేత పాలు గొనంగాను
వచ్చిన లబ్ధం వన్నెలు ... ౪ = ౮ యగును॥ ఉదాహరణము

సీ॥ వ్యూడుచిన్నెలపై ముప్పలు వీసము
ముకాల్గాని బరకాని ముద~~ఱ~~ము తొండ,
పైరలు పండెంటిపై నుట్టుగు ముప్పలు
బరకతయు ముక్కాని బర ~~[illegible]~~ లు రెండు
చిన్నెలు సారింటుచె పిన్నెందు నెునబర
బరకి యూంగానియు బరయు నిమర
మరి వన్నెలందుమ మణినువులపై ~~[illegible]~~ నర
పరకి వీసంబులు బరలు రెండు
గంగ వివరము గను కనకంబు మొత్తులు
కలయు గరగి పూండియలు గ జేసి
పరగ కూడి చెప్ప పెర వన్నియలు మొన్ని
గణిత పెరుగుదేని గణకతిలకా॥

మొత్తు చిన్నాలు ౩౫-౫-౩ వన్నెలు ౧౨౫-౫౭ మొత్తుచి
న్నాలు ౬౪౭|-౩ వన్నెలు ౧౮౪౭౪౭ వెరసి యీవన్నెల
పూండిలుకూడా కరగగాను మొన్ని లబ్ధ వెరవన్నెలు [illegible]
నంచేను। ఇదిగుణింపక్రమం మొత్తు చిన్నాలు౩౫-౫-
వన్నెలు ౧౨౫౭-౫౭ గుణించగాను అయిన వన్నెలు౫౦౫౦౪
మొత్తు చిన్నాలు ౬౪౭|౦ వన్నెలు ౧౮౫౭౪౭ గుణించగా
ను అయిన వన్నెలు ౯౭|౬ ఉభయం రెండు తెక్కులు కూ-
డగాను అయిన రాశి వన్నెలు ౧౮౮౭ ౬౪ చెల్లుకుని ౧౦
చెలక పాలు గెలవగాను వచ్చిన లబ్ధ వెరవన్నెలు ౧౮౫-౯౭
[illegible] యను భాగశేషం నా... పిరలు నిలిచెను ౫ వెరవన్నె
లు కూడేక్రమం .... మొత్తులువన్నెలు చిల్లరలు అయ్యె పెక్కు
పూండేలు ఒక్కటిగా కరగి పూండి కు వెర వన్నెలు నిజవన్నెలు
తెచ్చే సూత్రము॥

పూ॥ సొన్నారి మాటలు చిన్నాలు వాలికేల్
వీసముల్ కానులు వెలయు బరులు
గలవన్ని వెరవన్నెయులు తెచ్చి బడి కూడి
ప్రతులుగా వేర్వేరు ప్రతులు బుట్టి
మొదల్గావళిగ కూడి మొంటియు వన్నెలు
నెత్తులు రాశిగా నేర్పరించి
వన్నెలు పదియింటు వలనెప్ప భాగించి

వెత్తు చిన్నాలతో హత్తి చెప్పి
వడ్ల వెత్తులు చెలఁగ వలనొప్పు పాటొన్న
సగము వడ్లలు వచ్చు చతురముగను
కలయ గురుగు పూడి గల వడ్లు తెన్ని తాం-
ర్యాణా చెప్పు విమల లోకము నెత్రు॥

సీ॥ వెత్తు మాడయు చిన్న మొపొరఁ బాలికే
వడ్లలు పదియుంటు వలను మెరశి
మాడలు నాల్గను మరి చిన్నములు నైదు
వర్ణములె పంచైండు వరుస నవర వెత్తు
తూకు వతెనిమిది తెలరంపు మాడలు
చిన్నెలు మూటిపై చిరుత మూడు
వరలిందు పద మూడు నెప్పుగా నరయును
తరువాతి మాడలు దనర ~~[illegible]~~ నినులు
తలప మాడ చిన్న ములుని ... గల్గు
వండు వడ్లె ~~[illegible]~~ మనవు లనగ పూడి
నృపులు చిన్నములును రెండర యుండుల
వెన్నతి ఘులు మెరసి వరుస నమరె॥

వెత్తు ౧ చిన్నం ౧/౦ వడ్లలు ౧౦ వెత్తు గ ౮ ౮౨ వడ్లలు ౧౨౪
వెత్తు గ ౮ వీ౩౪౦ వడ్లలు ౧౩౪౦ వెత్తులు ౧౨ లో ౨౪౦ వడ్ల-
లు ౧౪ వెత్తులు ౧౬ వీ౨౪ వడ్లలు ౧౨ అంతు యూ వడ్లల

పూండిలు అయిదు కూండా కరగగానను వెంతలబ్ధనిజవన్నె-
లు వ్రాయునంటేను ఇదిగు ణించేత్రమం। ~~గ~~ గరి చిన్నెలు పది
తెఖ్ఖను శాయుగా అయిన చిన్నెలు ౧౧౹౦ వన్నె ౧౦ చేతగు-
ణించగాను ౧౧౨౪ వెుత్తు వరహాలు గరక్కి అయినరూకలు
౮౫నూ౨ వన్నెలు ౧౨౪ చాతగుణించగాను ౫౬౨౪ వెుత్తు
౮ వీ౩౪ కి అయ్యిరూకలు ౮౩౪ వన్నెలు ౧౩౪ చేతను గుణిం-
చగాను అయిన వన్నెలు ౧౧౩౦౪౭ వెుత్తు ౧౭౨౪ .. అయి-
యిన రూకలు ౧౨౭౪ నూ౨ వన్నెలు ౧౮ చేతగుణించ-
గాను అయిన వన్నెలు ౧౩౮౫ వెుత్తు ౧౬ వీ౨౪ అయిన
రూకలు ౧౬౨౪౦ వన్నెలు ౧౫ చేత గుణించగాను అయినవ-
న్నెలు ౧౨౮౩౭౪౦ అంతు యీ అయిదు దినుసుల వన్నెలు
కూడగాను అయినరాశి వన్నెలు వెున్ని అంటే ౬౦౨౮వీ౭
పెట్టుకొని అంతు యీ వెుత్తులు ఐదు దినుసు లునూ౨గూ-
డగాను అయిన వెుత్తులు ౮౨నూ౨ నిలుపుకుని త్రైరాశికం అయి-
దు దినుసుల వన్నెలు గూడిన రాశి వన్నెలు ౬౦౨౮వీ౭ పెట్టు
కొని ౧౦ చేత పాలుగొనంగాను వచ్చిన లబ్ధపెర వన్నెలు
౬౦౨ ౫౭ పెట్టుకుని అయిదు దినుసుల వెుత్తులు గూడ-
గాను అయిన వెుత్తులు ౮౩ చేత పాలుగొనంగాను వచ్చిన
లబ్ధనిజవన్నెలు ౧౮వీం భాగశేషం వాంతులు ౭ మిగిలెను

కం॥ వెండియు గుణములు నాలుగు

వెండియు మెఱుగు గాము రాగి వివరింపంగా
పండిత ప్రాజ్ఞ దళముగు
మెండౌ చాపంచు సుమ్ము మహిత వివేకా॥

నవరసము గూడె సూత్రం॥ కసటు తొని వెండి కనకతోడెప్పించి
మూడు వాళ్ళు నరయు ముదము తోడ
మెఱుగు గాము రాగి మెనగూర్చి కరగిన
నవరసమని బరగు నవని యందు॥

కెంపు గూడె సూత్రం॥
మూడు పాళ్ళు పెద్ర ముదము తోడ దెప్పించి
ఒక్క పాలు రాగి పైనగూర్చి
కలయ కరిగినవి యు.... తో కెంపగు
హేమమందు గూడ నిరములగును॥
కం॥ చా వం~~చు~~చియు నవరస మును
యీ ~~[illegible]~~ విధమున కెంపు నవగ నిరములు గూడన్
భావించ నారకుండది
ఏ విధమున గలపి కనక వెంత హరించెన్॥

ఇందుమః సూత్రం॥ కం॥ పన్నెలు ~~[illegible]~~ తమతో బుచ్చగ
మన్నివియా ముత్తె తోడ మెుని చెంపుచు దా
కన్నగు వన్నెల పొత్తున
గన్ననగల పిన్న దళము గానగ నయ్యున్

ఉదాహరణము॥ పదియేడైన సువన్నెల ...

పదమూడై వచ్చెగాన భాతిగ మాడల్
విదితముగ నూటముప్పది
కదిసిన దళమెంత ఎత్తు గణకుడ చెప్పుమా॥

ఎత్తు ౧౩౦ వన్నె ౧౭ కాయగా వైస్తే కరగగా నిలిచిన వన్నెలు ౧౩ [illegible] ఐనుగాన యిందుల గలిపిన దళం ఎంతో ఎత్తు అంటేను, ఇది గుణించే క్రమము। నిలిచిన వన్నెలు ౧౩ నూర్లు మునుపటి వన్నెలు ౧౭ తోను విభించి వేయగా వచ్చినవి ౪ చేత ఎత్తు .... గుణించగాను ౫౨౦ పెట్టుకుని నిలిచిన వన్నెలు ౧౩ చేత పాలుపెట్టగాను యిందుల గలపిన దళం .... ౪౦ ల ఎత్తు యీలాగున దళం వేసి పంచుకొన్న బంగారం యిరవై మాడల ఎత్తు॥

క॥ కరి వసువులు కనక మునకు
వరయుగ నృపసంఖ్య వర్ణమదిగరు ... గా
హరగమితి వన్నె నిలిచెను
కరుగుచు దళమెంత యౌను గణకుడ తెలుపుమా॥

ఎత్తులు ౮౮ వన్నెలు ౧౬ నూర్లు కరగగాను వచ్చిన వన్నెలు ౧౧ [illegible] ఐను గనుక యిందులు గలపిన దళం ఎంత ఎత్తు అంటేను యిది గుణించే క్రమము॥ నిలిచిన వన్నెలు ౧౧ చేను నూర్లు మునుపటి వన్నెలు ౧౬ తో విభించి వేయగాను మిగిలినవి పెట్టుకుని

ఎత్తులరా చేత గుణించగాను ౮౮౦ పెట్టుకుని నిలిచిన వన్నెలు ౧౧ చేత పాలుగొనింగాను యిందుల గలసిన దళం ౮౦ మాడల ఎత్తు తోసి వేసిన [illegible] బంగారం ౮౦ మాడల ఎత్తు ॥ ఉదాహరణం

కం॥ ఈ తొరర నయనపు మాడల
నతిశయ [illegible] ము గు వన్నె .... గరగిన దా
గతి సోమ వన్నె నిలిచెను
మతియుతి దళమెంత గలసె మానుగ జెప్పుమా॥

ఎత్తు ౨౨౮ వన్నెలు ౧౩ ..... గరగగాను నిలిచిన వన్నెలు ౧౮ ½ యును గనుక యిందులకు గలసిన దళం ఎంత ఎత్తు అంటేను, యిందు గుణించే క్రమం నిలిచిన వన్నెలు ౧౮ ము సుపటి వన్నెలతో దించగా ౧ వన్నెలు పెట్టుకొని ౨౨౮ చేత గుణియించగాను అయిన ఎత్తు ౨౨౮ ½ యును ... లబ్ధ... వన్నెలు ౧౮ చేత పాలు చేయంగా యిందు- తో గలసిన దళం ౧౬ మాడల ఎత్తు . . . . . .

హెచ్చు వన్నెలందు దృష్ట వన్నెల సువర్ణములు
చెలగి తీసి వేసి యమర జిక్కి
నట్టి వన్నె ఎత్తులను గుణియించిన
దృష్ట వన్నె చేత దీద దళము ॥

దళము వేసి తీసే బంగారం ఎత్తు తెచ్చేటందుకు సూత్రం

క॥ కాంతకులు కనకమూడుచు
భూరున దళమందువైచి పొందుగ కరగన్
వారక వన్నెలు దరుగును
ఏరీతి నిదెలియు కనకమెంతయు దరుగున్॥

యిందుకు సూత్రం॥ క॥ వచ్చిన వన్నెలు దళమును
మెచ్చగ గుణియించి తెలుత మేలిమివన్నెల్
వచ్చిన వన్నెయులంతర
మెచ్చిన భజియింప కనకమును మునీంద్రుల్

యిందుకు ఉదాహరణము॥

~~గ॥ మొత్తు మాడలు దళముగా తీఘులు వన్నె~~
~~తీఘులు పసిడి తెచ్చి కరగ తెల్లవి తెల్లైన~~

గ॥ .... మొత్తు మాడలు దళముగా.
తీఘులు వన్నె పసిడి తెచ్చి కరగ
తెలివిమైన వన్నె తెరసంఖ్యయయ్యెను
కనకమెంత మొత్తు గణిత చెప్పుమా॥

౧౨ వన్నెల బంగారం తొమ్మిది దళం ౧౫ మాడల మొత్తు వేసి కరగగాను
౧౩ వన్నె నిలచెగాన లబ్ధ మొత్తు ఎంత అంటేను యిది గుణించే
క్రమము॥ వచ్చిన వన్నె చెట్టుకొని దళము ౧౫ వన్నె గుణించగాను
ఐన సంఖ్యకు ౧౫ చెట్టుకొని మొత్తం యీ వన్నెలు ౧౨తో బిం
చితే వచ్చిన వన్నెలు పదమూడు దించివేయగా మిగిలె చినవి

౨ చేత పాలు పెనంగాను వచ్చిన లబ్ధ మెత్తు ౧౬౨ ౪/౮ యవ-
ము — క॥ ఎనిమిది మాడల దళమది
మను సంఖ్యను వన్నె గలవి మరి కరగగా
నిన సమితి వన్నె నిలచెను
ఘనముగ తగు మాడలెన్ని గణకుడ చెప్పుమా॥
౧౮ వన్నె బంగారం తోను దళము ౮ మాడల మెత్తు వేసి
కరగగా నిలచిన వన్నెలు పంత్రెండు ౪/౮ యగాన లబ్ధ మె-
త్తు ఎంత యవ అంటేను ఇది గుణించిన సూత్రము॥ వచ్చిన
వన్నెలు ౧౨ పెట్టుకుని దళము ౮ చేత గుణించగాను అ-
యిన సంఖ్య ౯౬ పెట్టుకుని మొదటి వన్నెలు ౧౮ తోను వచ్చి-
న వన్నెలు ౧౨ వంచగా నిలచినవి ౬ చేతను పాలు పెనం-
గా లబ్ధ మెత్తు ౧౬ యవను॥ పూర్వ రాను సూత్రము॥
సీ॥ యిన్ని వన్నె సువర్ణ మింతటి యెత్తది
ఈ వన్నె చేయు సెంతెత్తు యనిన,
ఎత్తు వన్నెయు వేర్పడ గుణించి
వెర వన్నియలు తెలుత విస్తరించి,
అది గిది వన్నె చే వారణి పాలాద
వచ్చిన లబ్ధంబు పైదరగాగ,
తూనిక కెలది మై కొన బడును వేగ
తి [illegible]రుగుబోయిన ఘటిక్షి తిప్పదనిన

చరణకమలలోల సత్వభూత
మునివధూ సగమ్య వినుత మూర్తి
జానకీ మనోజ్ఞ సౌమిత్రి వత..
పరమ యోగి హృదయ పద్మ మిత్రా॥

పునరపి సూత్రం౪ కం౮ ఫలము బ్రమాణము దవుతో
వలనుగ గుణియించు వచ్చు వన్నెల తోడన్
వెలయగ భజితము జేసిన
గలతెరగిన పసిడి తోయి ఘుట్టిం చెందున్॥

ఉదాహరణం౪ పదియు రెండు వన్నె పంగిన పసిడిదా
నూరు మాళ్ల యెత్తు చేరపట్టు
పదియునేను వన్నె పసిడిగా గరగిన
యెంత దరిగిపో నెు యెరుగ జెప్పుమా॥

మూండ వన్నె బంగారం ౧౦౦ మాడల యెత్తు పుటంబెట్టగాను వచ్చిన వన్నెలు ౧౫ కి మొగాన తరుగు పోయి యెంత ఘుట్టు నిలచినది అంటే యిది గుణించే క్రమము, మొత్తం వన్నెలు ౧౨ సున్నా మెత్తులు ౧౦౦ రున్నా గుణించగాను అయిన సంఖ్య ౧౨౦౦ న్నా తెట్టుకొని యిచ్చ చెప్పిన వన్నె ౧౫చే-త పాయిసినంగాను వచ్చిన వన్నెలు ౧౫ వన్నె బంగారంల్ మాడల యెత్తులుట్టి నిలిచెను తరుగు అయినది ౨౦ మాడల యెత్తు ౘయను॥

వన్నె పదిగలు బంగారు వరుసతోడ
యెలమి నూటెనుబది మాళ్ళు యెత్తు బెట్టి
పరగ పదియారు వన్నెగా గరగెగాన
తరగిపోయిన పుటమెంత తెరగ జెప్పుమా.

౧౦ వన్నె బంగారం ఎత్తులు ౧౮౦న్ని పుటం బెట్టగా వచ్చి-
న వన్నెలు ౧౬ ½ మొగాన తరుగు బోయిన యెం-
త పుటం నిలిచెనంటేను ఇది గుణించె క్రమము. వన్నెలు
యున్న యెత్తులు ౧౮౦ గుణించగాను అయిన సంఖ్య ౧౮౦
బెట్టుకొని యిచ్చె చెప్పిన వన్నెలు ౧౬ చేత పాలుగొనంగా-
ను నిలిచినది ౧౬ వన్నె బంగారం ౧౧౨ ½ . యెంత ఘ-
ట్టు నిలిచినది ... తరుగుబోయి బంగారం ౬౭౪ ఎ-
త్తు ½ యును. ఉదాహరణము.

క. పదివన్నెపది ....
... యుగతురగాంబరాష్టగతి వసు సంఖ్యల్
విదితముగ తిథుల వన్నెలు
తుది పుటమున బెట్టు తరుగు తూనికె జెప్పుమా.

బంగారు ఎత్తులు ... నూర్లు పుటం బెట్టగాను .. వన్నెలు
½ యును. తరుగు బోయిన యెంత ఘట్టు నిలిచెనంటేను
ఇది గుణించె క్రమం. మొదటి వన్నెలు ౧౦న్ని ౧౮౦ నూర్లు
గుణించగాను అయిన సంఖ్య ౧౮౦౨౦౦ బెట్టుకొని యిచ్చె

చెప్పిన వన్నె ౧౪ చేత పాలుపెనంగాను నిలచిన ౧౪ వన్నె
బంగారం ౫౪౬ ౧౩౮ మెత్తు ఘట్టు నిలచెను తరుగుపో-
యిన మెత్తు ౧౮౦ ౭౬ ౪ మెను, యీవన్నె బంగారం యింత
టి మెత్తు నున్నా యింత దళము నున్నా గలిస్తే యీ వన్నె నిలచే
టందుకు సూత్రమ్॥

వన్నె మెత్తు మెలమి వరుసతో గుణియించి
రాశి చేసి నిలిపి రమణితో దా
నదియు దళము మెత్తు ... గూడి సంఖ్య
పాలుపెనగ గానబడును వన్నె॥ ఉదాహరణం॥
పదియు నైదు వన్నె పదియు దానూటయు
~~పదియుదానూటయు~~ ప్పదియు మూళ్ల మెత్తు గదియ
దళము నిరువదిమెత్తు గలసి కరగిన (—నందు
యెంత వన్నె నిలచె యెరుగ జెప్పుమా॥

౧౪ వన్నె బంగారం ౧౨౦ తీమూళ్ల మెత్తు తూను దళం౧౦
మూడల మెత్తు వేసి కరుగుతేను యేవన్నె నిలచేనంటేను
యిది గుణించే క్రమం ఎదుట వన్నెలు ౧౪ మెత్తు ౧౩౦
న్ని గూడగా అయిన సంఖ్య ౧౬౯౦ పెట్టుకొని దాని ౧౦ మూ-
డల మెత్తు ౧౩౦న్ని సంఖ్య ౧౩౦ చేత పాలుపెనంగా వచ్చిన
వన్నెలు ౧౩ ౪ యని॥ మెత్తు చెలియ కరగినందు కుమె-
త్తు చెప్పే సూత్రం॥

పారబట్టిన విలువ బంగారు మొత్తముతో
వన్నె పెంచి మొదలి వన్నె మొత్తు
వెలమి పెంచి దించి మొరగని మొత్తులు
వన్నె పాలుగొనగ వచ్చు మొత్తు॥

వన్నెలు ౧౦ మొత్తులు ౩౦ వన్నెలు ౧౩ మొత్తులు ౧౦౦ వన్నెలు ౮ మోను మొత్తులను కరగగా నిలిచిన వన్నెలు ౧౪ మొత్తులు ౨౦౦ శ్రీయును మొరగని మొత్తులు మొంతే శ్రీయునంటేను ఇది గుణించె క్రమము॥ నిలిచిన వన్నెలు.. మొత్తులు ౨౦౦ గుణించగాను యుదిసంఖ్య ౨౮.. పెట్టుకొని దాని వన్నెలు ౧౦న్ని మొత్తు ౩౦ ని గుణించగాను ౩౦౦ యిూ తరువాత వన్నెలు ౧౩ న్ను మొత్తులు ౧౦౦ న్ను గుణించగాను ౧... ఉభయం ౧౬౦౦ నించి తీయంగాను నిలిచినవి ౧౨౦౦ న్ను పెట్టుకొని మొత్తు మొరగని వన్నె ౮ చేత పాలుగొనంగాను మొరగని మొత్తులు.. శ్రీయును॥ పారబట్టిగా నిలిచిన మొత్తులు దెచ్చే సూత్రం॥ పారబట్టుగా నిలిచిన వన్నె చాలత మొత్తు దెచ్చే సూత్రం॥

వన్నెలత ... మొత్తులు
వన్నెటు గుణియించి కూడి యారాశి తగన్
వన్నింటి వన్నె చేతను
పన్నుగ పాలిన సెత్తు ఫలమది వచ్చున్॥

వన్నెలు ౧౭ ఎత్తులు ౨౦ వన్నెలు ౧౩ ఎత్తు ౮ వన్నె ౧౦
ఎత్తు ౨౦ యిది కూడా పుటంవేయగాను నిలిచిన వ-
న్నె ౧౪ అయినను గాన లబ్ధ ఎత్తు యెంత అయినదంటేను
యిది గుణించె క్రమము॥ వన్నె ౧౭ ఎత్తు ౨౦ గుణించగా-
ను ౩౪౦ వన్నె ౧౩ ఎత్తు ౮ గుణించగాను ౧౦౪
వన్నె ౧౦ ఎత్తు ౨౦ గుణించగాను ౨౦౦ అంతు యీమూ-
డు దినుసుల ఎత్తులు మూడు గుణించిన రాశి ౬౪౪ పెట్టు
కొని పుటంవేయగా నిలిచిన వన్నెలు ౧౪ చేత పాలుకొనం
గాను వచ్చిన లబ్ధ ఎత్తులు ౪౬ అయినను। పారబట్టగా నిలి-
చి ఎత్తుకు వన్నె పెట్టె సూత్రము॥

ఆయావన్నెల ఎత్తులు
వేరయగ గుణియించి కూడి పారగనూదన్
ఏ ఎత్తు నిలిచె దానన్
దీయుతో భాగించ ఫలము దృఢముగ వచ్చున్॥

వన్నె ౧౧ ఎత్తులు ౩౦ వన్నె ౧౭ ఎత్తులు ౧౪ వన్నెలు ౧౦ ఎ-
త్తులు ౮౦ యిది పుటంవేయగాను నిలిచిన ఎత్తులు ౮౦ అయి-
నగనుక దీనిలబ్ధ ఎత్తులు యెంత అయినదంటేను యిదిగు-
ణించె ~~సూ~~త్రము॥ వన్నె ౧౧ ఎత్తు ౩౦ చేత గుణించగా
౩౩౦ వన్నె ౧౭ ఎత్తులు ౧౪ చేత గుణించగాను ౨౩౮ వన్నె
లు ౧౦ ఎత్తు ౮౦ చేత గుణిస్తే ౮౦౦ అంతు యీమూడు

దినుసుల వన్నెలు కూడగాను ౧౧౪౦ న్ని పుటం వేయగా
నిలిచిన మొత్తు ౮౮౦౮ చేత పాలుగొనంగా లబ్ధ వన్నెలు
౧౮౦ = ℓℓ యను॥ తరుగు పోయిన మొత్తు ౧౦ ℓℓ యను. వ-
న్నె పెట్టువన్నె ౯౧౧ మొత్తు ౪౦ గుణించితే ౪౪౦ పెట్టుకొని
పుటం వేయగా నిలిచిన ~~వన్నెలు~~ మొత్తులు౮౦ ఆయెను
గనుక దీనికి లబ్ధం వన్నెలు ఎంతాయనంటేను యిదిగు-
ణించే క్రమం। వన్నె ౧౧ మొత్తు ౪౪౦ న్ని గుణిస్తే ౪౪౦ పెట్టు-
కొని పుటం వేయగా నిలిచిన మొత్తులు౮౦ చేత పాలుగొనంగా
వచ్చిన లబ్ధం వన్నెలు ~~[illegible]~~ ౧౩౻ ℓℓ యను తరుగు
పోయిన మొత్తు ౧౦ ℓℓ యను। మరిన్ని వన్నె ౧౩ మొత్తు ౬౦
వన్నె ౫౭ మొత్తు ౮౦౦ ~~[illegible]~~
~~రాశి~~వన్నెలు యివి పుటం వేయగాను నిలిచిన మొత్తు ౧౭౦
ℓℓ యను గనుక దీనికిలబ్ధ వన్నె ఎంతాయనంటే యిదిగు-
ణించే క్రమం। వన్నె ౧౩ ఎత్తు ౬౦ దీన్ని గుణించగాను ౭౮౦
వన్నె ౫౭ మొత్తు ౮౦ దీన్ని గుణించగాను ౯౬౦ జేఖయుంచిం-
డు రాశి వన్నెలు ౧౨౮౦ యున్ని పెట్టుకొని పుటం వేయగా
నిలిచిన మొత్తు ౧౭౦ చేత పాలుగొనంగా వచ్చిన లబ్ధ
వన్నెలు ౧౮౻ తరుగు మొత్తులు ౨.. సరి। ~~[illegible]~~ ౩ ఘనము ము-
చ్చులు గట్టులాగు పసిడి దిగ పెట్టి చౌషంచు గూడి సూక్ష్మ
శ్రేచ్చ పురా గొనె పాటను

విచ్చలవిడి వాల్జు పాళ్ళు పెంచియు గూడన్
పెచ్చము తోక కరంగిన
మచ్చ్రము దళము వెన్ను చూడ మహిత వివేకా॥
సునిశిత త్రాసు సుతూకపును శుభ్ర సువర్ణము వర్ణనంబుగా
సొనరించ నట్టి యంశములు స్కోరటి (డి) ద్వి సేయుచున్
వనజదళాక్షు పంచుమరి వన్నెలు వెల్లులకెల్ల నిండగా
నిలిచిన వికర్షకున్ భుజగనేత్రమంతంబున మచ్చలచ్చుకున్॥
ప॥ పెకల్ప.... పైది వక్ర బగరగిన
సేవన్ని యగు దాని పెరుగు తెరుగు
వన్ని తెకల్ప వచ్చియు వన్ని దకల్ప వచ్చియు
వన్ని తారామధ్యంబు వన్ని తెరుగ
నెత్తులచే వన్ని నెత్తులు వన్నెలు
చెచ్చు విధంబును దెలిపి మొదల
తొదవుల సేయింప తొడరిన ...రుపెళ్ళ
నిక్షర్ణయంబును కుయు తొప్పుక లిడి
అట్టి వన్ని మొత్తు లే ధారుణి.
శాయచోటు కెత్తు యింతేను చును
కొను విధమును

సూత్రం

సుగా

రెండు ప్రాకలదుగ మొత్తగు నాదివన్నె
పై మొను వన్నెలు పొంతికె పొంతికె
దరువు చూపది వన్నె దానికోదు
పైచిన చపుతొత్తు వచ్చును దప్పిక
దాని చెతొను వన్నె దరుగు చూండు
పదులునారులు గా యూది పరగంగ తుద గాంగ
పరవన్నె తక్కువై నటకు మెచ్చు
లవి ఇయుగాంగ· మచ్చు లధికం బు విలసిన
పదియు వన్నె వెయిదల పొందుకెలబి
చపలొకెత్తు యూడు చెంపంబు పరకెలు
వన్నె దరుగు మెట్టు॥

శ్రీ ది వన్నె ౧౪ మొత్తులు బంగారం తోను వన్నె ౧౦ బంగా-
రం ఎత్తు ౦౯౦, ... ఎంతో ఆయనం టేను ఉ-
దిగు శేం చె(క్ర)మం శ్రీ ది వన్నె ౧౪ చెట్టుకుని మొత్తం ౨౦
పొంతికెలు చేయుగాను ౬ చేత గుణించగాను ౧౩౪ ఉండు
తొా గుల్ని వన్నెలు ౧౦ న్ని చెట్టుకొనిన సమ్మథం మొత్తు
రూ౦౭ పొంతికె చెతగుణిస్తే ను౧౦ ఉభయం వన్నెలు
౨౩౪ చెట్టుకొని మొత్తులు కూడగాను కి౨ ౪ కి శ్రీ శ్రేయ-

న పాతికెలు ౧౦ చొప్పున గుణించగా వచ్చిన వన్నె ౧౮౪౦౬౪ము
రిన్ని వన్నె ౧౫ మొత్తు ౨ బంగారం తూను వన్నె ౧౦ బంగా-
రు మొత్తు ౩ యు వేళ కరగగాను నిలిచిన వన్నె ఎంతాయె
నంటేను యిది గుణించే క్రమము। శ్రీ దివన్నె ౧౫ పెట్టుకుని
మొత్తు ౨కి అయిన పాతికెలు ౮ చొప్పున గుణించగా ౧౨౭ము.
ము తూగలసె వన్నెలు౧౦ న్ని పెట్టుకుని దీనిసంబంధం మొ-
త్తు పాతికెలు రెండు చొప్పున గుణియిస్తేను ఉభయం రెండు
కూడగాను అయినరాశి వన్నెలు ౮౦ పెట్టుకుని ౨ దినుసుల
మొత్తులు కూడగా ౨౪౦కి అయిన పాతికెలు ౧౦ చొప్పున పా
లు పుచ్చుకుని నిలిచిన వన్నెలు ... శ్రీయును। మరిన్ని శ్రీది
వన్నె ౧౫ పెత్తుకి ౧౪ బంగారం తూను వన్నె ౧౦ బంగారు
పెత్తుకి ౦౪౦ వేళ కరగగాను ఎంత నిలిచె నంటేను యిది
గుణించే క్రమం। శ్రీదివన్నె ౧౫ పెట్టుకుని పెత్తు ౧౪ కి పాతి
కలు చొప్పున గుణిస్తేను అయినవన్నెలు౧... యిందు తూగలు-
పిన వన్నెలు ౧౦ న్ని దీని మొత్తు పాతికెలు ౩ చొప్పున గుణి-
స్తేను ఉభయం రెండు దినుసుల వన్నెలు కూడగాను ౧౩౫ పె-
ట్టుకుని రెండింటి మొలు కూడగాను ౨౪కి పాతికెలు
~~౧౦~~ పది చొప్పున పాలు పుచ్చుకగా ౧౩౪ శ్రీయును మరిన్ని శ్రీది
వన్నె ౧౫ మొత్తు ౧౪ తూను బంగారు వన్నె ౧౦ బంగారు
పెత్తు ౧ వేళ కరగగాను నిలిచిన వన్నె యెంతాయె నంటేను

ఇది గుణించే క్రమం॥ ౮ది ౧౫ పెట్టుకుని మొత్తు ౧౪కి
౯౮ పాలికెలు ౯ చేత గుణిస్తే అయిన వన్నెలు ౯౦ ఉం-
డు తూకం గలసిన వన్నె ౧౦ న్ని దీనికి సంబంధం మొత్తు ౧పా-
తికెలు ౮ చేతను గుణించగాను వన్నెలు అయిన వన్నెలు
ఉభయం రెండు దినుసుల వన్నెలు పెట్టుకుని రెండు
దినుసుల మొత్తులు కూడగాను అయిన పాతికెలు ౧౦ చేత
పాలుగెలవంగా వచ్చిన వన్నెలు ౧౩ ౮యును। మరిన్ని ౮ది౧౫
వన్నె మొత్తు ౧| బంగారు తూకను వన్నె ౧౦ బంగారు మొత్తు
౧| పైకెరగగాను నిలిచిన వన్నెలు.. మొ~~త్తులు~~ంతాయనం-
టేను ఉది గుణించే క్రమం। ౮ది వన్నెలు ౧౫ పెట్టుకుని
మొత్తులు ౧న్ని పాలికెలు ౫ చాలక గుణిస్తేను వచ్చిన వన్నెలు
౧౫ ఉండు తూకం గలసే వన్నెలు ౧౫ దీని మొత్తులు ౧| కి పా-
తికెలు ౫ చేత గుణిస్తేను ఉభయం రెండు దినుసుల వ-
న్నెలు... ౧౨౫ పెట్టుకుని రెండు దినుసుల మొత్తులు న్ని
చూడగా ... పెట్టుకుని పాలుగెలవగాను ౧౨౪ ౮యును
మరిన్ని ౮ది వన్నె ౧౫ మొత్తు ౧ బంగారు తూకను వన్నెలు
౧౦ బంగారు మొత్తు ౧౪ పైకెరగగాను నిలిచిన వన్నెలు
మొత్తం తాయనంటేను ఉది గుణించే క్రమం ౯౯ ౮ది వన్నె
౧౫ పెట్టుకుని మొత్తు ౧కి పాలికెలు నాలుగు చేత గుణిం-
చగాను అయిన వన్నెలు ౯౦ ఉండు తూకం గలసే బంగారు

వడ్డీలు౧౦ న్ని మొత్తం ౧౪౫ పాతికెలుగ చొప్పున గుణించగా
౯౦ ఉభయం రెండు దినుసుల వడ్డీలు కూడ గాను ౧౨౦
పెట్టుకొని రెండు దినుసుల మొత్తాలు కూడ గాను ౨౪ కి పా
తికెలు౧౦ చొప్పున పాలుపెసంగా వచ్చిన వడ్డీలు ౧౭ ఇయును
౬౬ మరిన్ని ఇది వడ్డి ౧౨ మొత్తం ౯౦౦౫ బంగారంతోను
వడ్డీలు౧౦ బంగారం వత్తు ౧ ౫ పైకి కలగ గాను నిలచిన
వడ్డి యెంతాయనంటేను యిది గుణించే క్రమం। ఇది వ-
డ్డి ౧౨ పెట్టుకుని మొత్తం పాతికెలు ౩ చొప్పున గుణించగా
౩౨ యిందుతో కలిపే వడ్డీలు ౧౦ న్ని మొత్తం ౧౫ కి పాతి-
కెలు ౭ చొప్పున గుణించగా అయిన వడ్డీలు ఉభయంరెం-
డు దినుసుల వడ్డీలు కూడగా ౧౧౨ పెట్టుకొని వత్తులు
. . . . ఋలు మొత్తాలు కూడగా ౨౪ కి పాతికెలు౧౦ చొ-
ప్పున పాలుపెసంగా ౧౦౪ ఇయును। ౬౬ మరిన్ని ఇది వడ్డి ౧౨
పెట్టుకుని మొత్తం ౦౪ బంగారు తోను వడ్డి ౧౦ బంగారు
వత్తు ౨ పైకి కలగ గాను నిలచిన వడ్డి ఎంతాయనంటేను
యిది గుణించే క్రమం। ఇది వడ్డి ౧౨ వత్తు పాతికెలు౨ చొప్పు
న గుణించగాను ౩౦ యిందుతో కలిపే వడ్డీలు ౧౦న్ని
మొత్తం ౨ కి పాతికెలు ౮ చొప్పున గుణించగా అయిన ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ వడ్డీలు ౮౦ ఉభయం రెండు దినుసుల వడ్డీలు కూ-
డగాను ౧౧౦ పెట్టుకొని ఉభయం రెండు దినుసుల మొత్తం

తూకము దగాను రెండున్ను ... ౨౪ కి పాతికెలు ౧౦ చొప్త
పాలు పెరగా గాను వచ్చిన వన్నెలు ౧౧ ౮ యును। మరిన్ని ౮-
దివన్నెలు ౧౫ మొత్తంలో బంగారు తూకము వన్నె ౧౦ బంగా-
రు పాళ్ళు ౦|౦ పాతికెలు చొప్త గుణించితే ౧౫ యుండుటచే
గలిపి రాన్ని ౧౦ న్ని . . . . . మొత్తం కి ౧౧ కి పాతికె-
లు ౯ చొప్త గుణిస్తే నా ఉభయం రెండు దినుసుల వన్నెలు
కూడగా . . . . రెండు దినుసుల మొత్తము కూడగా-
ను ౨౪ పాతికెలు ౧౦ చొప్త భాగించగా వచ్చు వన్నెలు ౧౦౪
౮ యగును ..

సీ॥ వరిగింజ లవి నాల్గు గురిగింజ మొత్తగు
గురిగింజ లవి నాల్గు గూడ రూక
రూకలు రెం.డర రూపింప దవితొత్తు
మిరినాల్గు ... లు మాడ యగును
మాడలు నాలుగు మానుగా కరిసత్తు
కరలు నాలుగు గలుగు పలము
పలయుగ్మమునకు రుజ పస్సు గాను నవి రెండు
శేరని యెఱుకగా చెప్పబడను
శేరు తాను వీశె చెలువొప్ప వీశెలు
తులలకు నైదు మొత్తు పెలయుచుండు
మెలయ నిరువది బాను పాతికె మారువ

మెరుగవలయు తూనికక్రమంబు॥ కట్లప్రమాణం
ఇలయు కరాబ్ధి సాంముజ ములందు కళంక రహిత సంఖ్యయున్
జలధి బుధులు మతంగ కర సారస పైరులు తర్వాత వాణబా
హులు నవవారణంబు ధులు మెప్పగు (సంజ్ఞ)లకట్లు లందమై
వెలయుప దింటు దూంచ ... యుటదాకను మిక్కుటందిగన్॥
... [illegible] వెరశి కట్లు
౧౦ మొత్తం ౧౦౦౦ సరి। పునరపి సూత్రం।

కం. ... ..యు నారు తెలాము
ప్రాతికయు రెంటి తొలిన పాతికయువు
ప్రాతికె కట్లు సాళ్లు టు
పేదదివదు చ... ...వె..శ... కట్లన్॥

మొత్తం ౧౦౦౦ కట్లు ... కట్లు రకి. మొత్తం ౧౦
రూకలు సరి. శ్రీశ్రీశ్రీ జయను శ్రీ సీతారాం।
ఇది శ్రీ శంకరస్వామి పదకము మధుకరాయమాణ
మల్లికార్జున ప్రణీతంబైన దశగణిత ప్రాప్తం
బునందు సర్వము సమాప్తము